

Zpravodaj

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel



6/2024

V listopadu se sešla valná hromada

Dne 16. listopadu 2024 se sešli členové spolku Čechů z Volyně a jejich přátel, z.s. v litoměřické Kolibě, kam byla svolaná valná hromada. Svolalo ji nově zvolené předsednictvo, které bylo ustanoveno na předchozí valné hromadě v červnu.

Předsednictvo v čele s předsedou Miroslavem Srbeckým naplánovalo valnou hromadu na tento podzimní čas, protože zde byla nutná potřeba schválit nové stanovy a rozpočet na rok 2025. O nutnosti mít nové stanovy mluví spolek už mnoho let. Dosud jsme se řídili původními stanovami a řády, které platily z dob začátku spolku. V té době však byla jiná situace, neboť bylo mnohem více členů a aktivních regionů. Doba covidu nám však jasně ukázala, že stanovy jsou už příliš zastaralé. Možné změny jsme v širším vedení spolku probírali už několik let. Ozývaly se hlasy, že podle starých stanov mohlo být předsednictvo až 13členné. Při takovém více početném předsednictvu je problematické se několikrát za rok scházet a být vždy

usnášeníschopné. Dále jsme probírali funkci celostátního výboru z důvodu stejných delegátů valné hromady a celostátního výboru, protože delegáti valné hromady volili sami sebe do celostátního výboru. Mluvílo se také o tom, že bychom měli využívat nové technologie při rokování a schvalování s využitím e-mailu a on-line přenosů. Tyto body jsme do nových stanov zakomponovali. Tato řešení jsme do nových stanov zapracovali, byl zrušen celostátní výbor, lze jednat pomocí nových technologií, dále jsme změнили funkční období na pětileté. Součástí nových stanov je také klíč volby delegátů, snadnější rozhodování v regionech a podobně. Návrh nových stanov byl včas rozeslán spolu s pozvánkou všem delegátům valné hromady k prostudování. V sobotu 16. 11. už tedy byli členové valné hromady informovaní jednak s programem dne a jednak s detaily jednání. Po kontrole usnášení schopnosti a zvolení jednotlivých komisí představil stanovy předsedající valné hromady Ing. Jan Pavlica. V následné diskuzi a doplnění některých bodů byly nové stanovy



Pf

20

25

**Krásné
vánoční
svátky
a šťastný
nový rok
přeje**

**vedení regionů
a předsednictvo
SČVP**

Z regionů ...

Informace pro region Žatec

Členům regionu, kteří dosud neuhradili členský příspěvek na rok 2025 ve výši 300 Kč:

Příspěvek prosím uhradte na účet regionu Žatec č. 247654268/0300 s uvedením jména a příjmení, za koho je příspěvek hrazen, nejpozději do 20. prosince 2024 nebo osobně v kanceláři v Tolstého ulici vždy v pondělí od 10 do 12 hodin, tel. 415 710 734.

Publikace s volyňskou tematikou jako dárek můžete zakoupit rovněž v kanceláři nebo v Infocentru Žatec na náměstí Svobody, případně v Infocentru v Postoloprtech a Podbořanech.

Pozvánka pro region Praha

Příští setkání regionu se koná 29. ledna 2025 tradičně v Hotelu Legie na I. P. Pavlova od 13 hodin. Za region Jiřina Kolářová a Marie Nečasová.

Vánoční setkání v Podbořanech

Dne 17. prosince se bude konat vánoční setkání regionu Podbořany v místním muzeu. To bude mít podobný program jako minulý rok - ozdobený stromeček, svařák, občerstvení a vánoční tradice. Prosíme členy, zda by mohli donést cukroví, ostatní připraví vedení regionu.

Pozvánku od výboru regionu Šumperk

Srdečně jsou zváni všichni členové regionu Šumperk a jejich přátelé na členskou schůzi regionu, která se bude konat dne 11. 1. 2025 od 13 hodin v restauraci Classic v Šumperku, Jeremenkova ulice. Za region Lada Cinegrová.

Upozornění pro členy regionu Olomouc

Kdo z členů regionu Olomouc nemá uhrazený členský příspěvek na rok 2025, může tak učinit prostřednictvím sběrného bankovního účtu číslo 675836463/0300 do 31. 12. 2024. Nezapomeňte uvést informaci o plátcí, jméno a příjmení.

Členský příspěvek je 300 Kč, částka nad 300 Kč bude evidována jako dar na tisk s otisknutím poděkování ve Zpravodaji. Za předsednictvo Ing. Jan Pavlica.



schváleny, rovněž byl schválen rozpočet na rok 2025. Tyto nově schválené stanovy byly odeslány k zapsání do veřejného rejstříku a nabyly v platnost schválením valnou hromadou dne 16. 11. 2024. Jejich znění je dohledatelné na portálu "Veřejný rejstřík - Sběrka listin" pod IČO číslem spolku, kde se s nimi může každý člen spolku seznámit. Stejně tak jsou zveřejněny na webových stránkách našeho spolku.

Předseda Miroslav Srbecký si vzal slovo a zhodnotil tento rok. Zastupoval nás na pietě v Novém Malíně a na Dukle. Dále nás reprezentoval na Dni válečných veteránů. Na pietě v Žatci za Nový Malín zastupovala spolek členka předsednictva Edita Šebesta Langpaulová. Od června, kdy bylo zvoleno předsednictvo, se noví členové vedení několikrát sešli. Rozdělili si povinnosti, řešili provozní věci, jednali o návrhu stanov a další. Předseda podpořil vznik nové výstavy, která bude uvedena v lednu 2025 v Milovicích. Dále jsme řešili ekonomickou situaci v regionech, dělali inventuru knih. Valná hromada splnila očekávání a přinesla řešení problému, který spolek už dlouho trápil. Věříme, že ke spokojenosti všech členů a hlavně těch, kteří ve spolku řeší věcné záležitosti.

Text: M. Srbecký, Ing. J. Pavlica, E. Langpaulová

Výzva pro zástupce regionu Šumperk a Východočeského regionu

Předsednictvo spolku tímto vyzývá zástupce regionu Šumperk a Východočeského regionu k odeslání vybraných členských příspěvků za rok 2024. Členské příspěvky zašlete na hlavní účet spolku s číslem 675836463/0300 nejpozději do 31. 12. 2024.

Předsednictvo spolku v případě neodeslání členských příspěvků do 31. 12. 2024 zastaví zaslání Zpravodaje členům z uvedených regionů. Tento stav nelze dále tolerovat a nechat narůstat dluh vůči platícím členům spolku.

Za předsednictvo Mgr. Miroslav Srbecký, Ing. Jan Pavlica.

Redakční uzávěrky v roce 2025

ČÍSLO 1: uzávěrka 26. 1.
vyjde v polovině února

ČÍSLO 4: uzávěrka 25.7.
vyjde v polovině srpna

ČÍSLO 2: uzávěrka 24. 3.
vyjde v polovině dubna

ČÍSLO 5: uzávěrka 26.9.
vyjde v polovině října

ČÍSLO 3: uzávěrka 25. 5.
vyjde v polovině června

ČÍSLO 6: uzávěrka 23.11.
vyjde v polovině prosince

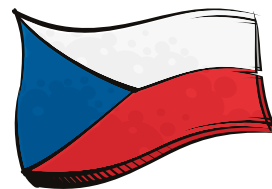
Sešel se region Podbořany

Dne 10. října se sešli někteří členové regionu Podbořany na výroční schůzi, která se jako většinou konala v místním Národním domě. Je to už šest let od doby, co byl obnoven poboční spolek Podbořany a vidím, že jeho členové jsou vždy rádi za každou příležitost k setkání.

Po úvodu a oficiální části schůze byla na programu prezentace Stanislava Sabola. Podbořansko zná, protože zde před pár lety strávil několik dní a natáčel pamětníky pro Volyňské kořeny. A podbořanští znají Standu. Tentokrát vyprávěl o zářijovém zájezdu na Duklu, který absolvoval s Moravskoslezským regionem. Ukazoval fotografie a pouštěl videa s historikem Rodákem. Diváky to zaujalo, o čemž jsem se přesvědčila po prezentaci, protože hovory o bojích na Dukle trvaly mezi přítomnými ještě dlouho. Vždyť mnozí z přítomných měli v armádě L. Svobody svoje tatínky, strýce nebo dědy. A tak, i když se osobně neúčastnili piet k 80. výročí Karpatsko-dukelské operace, si alespoň tímto způsobem událost připomněli.

Na setkání byla i pracovnice z Infocentra a Muzea Podbořany Hana Oktábcová, která nás pravidelně informuje o novinkách v muzeu, kde je obnovená expozice volyňských Čechů. Sděbila, že je připraven leták muzea a finišují práce na pracovních listech k expozici pro studenty. Do konce roku za Infocentrum připravila ještě přednášku Romana Štéra, který mluvil o válečných veteránech, a už teď plánuje další akce s volyňskou tematikou. Na schůzi jsem pozvala účastníky na vánoční setkání, jež je naplánované na 17. prosince od 16,30 hodin.

Text a foto: Edita Langpaulová



V Krásném Dvoře si připomněli vznik republiky

Den 28. říjen je dnem vzniku samostatného československého státu, je to dnem státního svátku, a proto jsme se 27. října 2024 sešli u pomníku padlých ve 2. světové válce na náměstí v Krásném Dvoře. Chtěli jsme tak jako v dřívějších letech položením věnce u pomníku uctít památku všech, co položili život za osvobození československého státu. Počasí nám přálo, a tak jsme v družném setkání povídali a vzpomínali na naše předky, „vytahovali“ vzpomínky na vzdálená léta. Příjemně strávený čas ubíhal a svíčky stále hořely...

Opět nechyběla pochvala na adresu vedoucích představitelů obce, že i oni dali k pomníku květiny. Provedená úprava okolí pomníku je velice zdařilá. Samozřejmě nelze opomenout práci zaměstnanců obce, kteří udržují pořádek a čistotu v obci a zároveň u pomníku.

Text a foto: Anna Pastorová (Fialová)



Tradiční posvícenské setkání v Litoměřicích

V sobotu dne 12. října 2024 se konalo v Litoměřicích tradiční Posvícenské setkání, kterého se zúčastnilo téměř 100 volyňských Čechů a jejich přátel. Účastníci byli nadšeni jak z celkové atmosféry, která tam panovala, tak i z účasti hostů. Současně jsme si připomněli 80. výročí bojů na Dukle, kterého se zúčastnilo minulý víkend 32 zástupců z našeho litoměřického a žateckého regionu. Byli jsme velice mile překvapeni účastí zástupců Národního muzea v čele s panem Mgr. Ondřejem Štěpánkem a kameramanem, který celý den zaznamenával toto jednání, včetně řady rozhovorů s pamětníky. Dále zástupci Etnologického ústavu Akademie věd paní Mgr., Ph.D. Veronika Beranská a pan PhDr., CSc. Zdeněk Uherek. Jak na správném posvícení nechyběly koláčky ani bohaté volyňské menu. Kulturní část byla zahájena volyňskou hymnou.

Text: Daniela Zelenková



Sešel se region Olomouc Hněvotín

Dne 5. 10. 2024 se uskutečnilo setkání členů regionu Olomouc. Pro setkání byla vybrána Pizzerie a Restaurace Na hřišti Hněvotín. Členové byli seznámeni se situací, která vznikla zánikem členství pana Miroslava Nerada k 1. 4. 2024, který byl předsedou regionu Olomouc. Při diskusi se ukázalo, že členové o tomto stavu nevěděli, delší dobu se nescházeli, ani jim nebylo umožněno příkladně zkontrolovat pokladní deník. Diskuse proběhla kolem dvojího členství a nejasného financování druhého spolku, který založil pan Nerad v roce 2014, takřka se shodným názvem našeho spolku. Setkání se zúčastnilo 11 členů z 20, za které byl zaslán členský příspěvek. Delegátem na valnou hromadu byl zvolen pan Josef Novák (10 pro, 1 se zdržel, 0 proti). Po skončení setkání se členové regionu Olomouc přesunuli k pomníku obětí z I. a II. světové války. Ten vznikl na popud volyňských Čechů, kteří se podíleli na jeho zbudování po roce 1968. Při krátkém pietním aktu byl položen věnec za celorepublikový spolek SČVP, z. s.

Text a foto: Jan Pavlica



V Milovicích bude vernisáž výstavy „Krajané od Černobylu“

Příběh obyvatel Malé Zubovštiny či Malinovky se v mnohých aspektech shodoval s příběhem jejich sousedů z bývalé Volyňské gubernie. Narozdíl od nich se však po 2. sv. válce tito etnický čeští obyvatelé kvůli přístupu sovětských orgánů přestěhovat do Československa nemohli. Začátkem konce jejich příběhu na Ukrajině byla havárie přibližně 80 km vzdálené jaderné elektrárny v Černobylu, po které v oblasti narůstaly případy vážných nemocí. Po velkém úsilí a úspěšných jednáních se tak v letech 1991–1993 mohlo do historické vlasti konečně vrátit přes 1800 lidí. Ačkoliv pocházeli z bývalé Kyjevské gubernie, často byli v médiích nesprávně nazýváni také jako volyňští Češi.

Už počátkem 90. let se do pomoci těmto krajanům velmi zapojovalo Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel. Mnozí z těchto „černobylských“ reemigrantů se zapojili i do jeho fungování, Boris Iljuk se stal předsedou Rady černobylských a novodobých reemigrantů působící v rámci SČVP či Anna Mazníková původem z Malinovky působí jako předsedkyně okresu Nymburk SČVP. Téma černobylských reemigrantů se stalo rovněž součástí výstav o Čechích z Volyně (např. Návraty volyňských Čechů). Nyní jsou dokončovány přípravy samostatné výstavy zaměřené pouze na „krajané od Černobylu“. Bude tvořena roll-upy (v češtině i ukrajinštině) a fyzickými exponáty. Výstava bude mít vernisáž v atriu radnice města Milovice v sobotu 18. 1. 2025 (hodina bude upřesněna) a k vidění by tam měla být až do neděle 16. 3. Následně bude tato putovní výstava převezena a prezentována postupně v dalších místech.

Text: Ondřej Štěpánek

Vážení rodáci, potomci a všichni příznivci našeho spolku,

Vážení rodáci, potomci a všichni příznivci našeho spolku, s blížícími se Vánocemi bych rád vyjádřil své upřímné poděkování za vaši přízeň, aktivní účast a podporu, kterou jste v průběhu tohoto roku věnovali našemu spolku.

Vaše nasazení a sounáležitost jsou tím, co udržuje naši komunitu pevnou a stále živou. Všechny, kteří mají k činnosti našeho spolku jakékoliv výhrady, vyzývám ke vzájemné komunikaci, na kterou jsme kdykoliv připraveni. Vyzývám ke vzájemné toleranci a pochopení. Pouze společně můžeme dosáhnout většího povědomí o životě našich předků a toho, jaká to byla úžasná komunita s řadou úžasných lidí.

Vánoce jsou časem, kdy si připomínáme hodnoty, které nás spojují – rodinu, společné kořeny a osudy, tradice a vzájemnou pomoc. Přál bych si, abychom tyto hodnoty nejen uchovávali, ale také předávali dál budoucím generacím, stejně jako odkaz našich předků.

Do nového roku vám přeji hodně zdraví, štěstí a spokojenosti. Nechť je plný klidu, porozumění a inspirace.

Přeji vám krásné a požehnané Vánoce, naplněné radostí a láskou.

S úctou,

Mgr. Miroslav Srbecký

Předseda spolku Češi z Volyně a jejich přátelé, z.s.

Beseda ČSOL v Ostravě



Koncert ke Dni válečných veteránů připomněl několik výročí

I letos se u příležitosti Dne válečných veteránů uskutečnil v pražském Rudolfinu slavnostní koncert na jejich počest. Přesto byl něčím zvláštní. Poprvé po dlouhé době se ho opět zúčastnil prezident republiky. Během slavnostního večera, jenž připomněl a uctil hrdinství vojáků, kteří bojovali za naši svobodu, zazněly tradiční i dosud nehrané melodie.

„Den válečných veteránů je pro Ústřední hudbu AČR vždy výzvou,“ říká podplukovník Jaroslav Šíp, velitel Ústřední hudby AČR a její hlavní dirigent. Koncert ke Dni válečných veteránů považuje za jednu z nejvýznamnějších akcí v kalendářním roce, což programová skladba odráží.

„Vycházel jsem ze dvou hlavních myšlenek: Jednak připomenout a oslavit 25. výročí našeho vstupu do NATO a současně 35 let od Sametové revoluce, a také vzdát hold novodobým veteránům,“ vysvětluje.

Během koncertu tak zazněly melodie významné pro naši historii – jako například sokolská hymna Lví silou či Vejvodova Škoda lásky – i naši současnou armádu. Tu reprezentovala hymna 4. brigády rychlého nasazení. „Vzhledem k tomu, že své 30. narozeniny slaví i 4. brigáda, rozhodli jsme se věnovat jí malý hudební dárek a zahrát její hymnu s názvem Vlajka má,“ dodává Šíp.

Na rozdíl od minulých koncertů byl ten letošní modernější a akcentoval novodobou historii české armády a současné hrdiny a vlastence. „Chtěli jsme vzdát čest lidem, kteří v dnešních nelehkých časech slouží naší vlasti daleko od domova v zahraničních mírových misích a těm, kteří ve službě vlasti položili životy. Myslíme i na jejich rodiny a pozůstalé a tento koncert bychom všem rádi věnovali jako výraz naší úcty a poděkování,“ uzavřel hlavní dirigent ÚH AČR.

Za Ministerstvo obrany a Armádu ČR přednesli úvodní projevy náměstek ministryně obrany Daniel Blažkovec a náčelník Generálního štábu generálporučík Karel Řehka. Blažkovec seznámil zaplněný sál Rudolfinu s kampaní k nové, národní podobě vlčího máku. Každý, kdo si vlčí mák České republiky připevní, tak dává najevo, že podpořil Vojenský fond solidarity, který dlouhodobě podporuje válečné veterány a jejich rodiny.

„Smyslem kampaně je navíc lidem vysvětlit, že za válečné veterány nepovažujeme jen bojovníky z 2. světové války, ale také novodobé válečné veterány. Tedy ty vojáky, kteří za nás a bezpečnost Evropy nasazovali život v zahraničních operacích,“ uvedl a upozornil na náročnost a nebezpečnost služby vojáka v každé době.

Podle generálporučíka Karla Řehky propojuje Den válečných veteránů historii, tradice a službu vlasti. „Naši legionáři bojovali na frontách 1. světové války za vznik Československa a jejich hodnoty se staly základem armády, na kterou o 20 let později, navázali hrdinové druhého odboje doma i v zahraničí. (...) Tyto hodnoty přetrvávaly i v moderních konfliktech, kde naši vojáci působili,“ uvedl. Zdroj: tisková zpráva MO



Zájezd na Duklu

Reportáž ze zájezdu

Letos jsme si připomněli osmdesát let od Karpatsko-dukelské operace. Protože každý z volyňských Čechů si v sobě nese vzpomínky svých rodičů a prarodičů na boje na Dukle, chtěli jsme se zúčastnit oslav 80. výročí přímo v místě děje – na Dukle. Dopravu a ubytování nám zajistil pan Miroslav Kučera, předseda litoměřického regionu, ve spolupráci s žateckým regionem. A tak jsme v sobotu 5. října vyjeli z Litoměřic a ze Žatce směr Dukla. S malými přestávkami jsme večer dorazili do městečka Nowy Sacz, kde na nás už čekali s večerí a kde jsme měli ubytování. V neděli po snídani jsme vyrazili směrem na Svidník a Duklu. Po cestě nás PaedDr. Moravec svým poutavým výkladem seznamoval s historií míst, kterými jsme právě projížděli. Ve Svidníku jsme si prohlédli památník bojovníků a muzeum historické vojenské techniky. U příležitosti 80. výročí bojů na Dukle jsme měli možnost seznámit se s historickou bojovou technikou, ukázkou výcviku psů a někteří z nás také měli možnost ochutnat guláš, který vařili v polní kuchyni. O naší výpravě už tam věděli díky paní Jaroslavě Rousové, a taky díky ní předseda SVČP Mgr. Miroslav Srbecký a Mgr. Dagmar Martinková získali VIP náramky, které nám umožnily zajet přímo k místu dění vzpomínkové akce u památníku Dukly. Podařilo se nám zaparkovat přímo u vstupu, prošli jsme detekčními rámy a mohli si prohlédnout historickou bojovou techniku, zázemí vojáků bojů na Dukle, historické uniformy, ve kterých pořadatelé odpovídali na dotazy návštěvníků. Celému prostranství pod památníkem vévodily dvě velkoplošné obrazovky, na kterých jsme mohli sledovat průběh celé vzpomínkové akce. Slováci si uvědomují význam těchto bojů zrovna tak jako my, potomci volyňských Čechů. Volyňské Čechy mají v úctě a váží si jich. Už jen kladení věnců bylo velkým zážitkem a když se za premiérem Slovenské republiky seřadila celá vláda SR a společně se poklonili a uctili památku padlých, vyvolalo to velký ohlas mezi diváky. Mezi těmito delegacemi měli tu čest být a možnost položit květiny i naši zástupci, paní Martinková a pan Srbecký. Paní Martinková nám pak řekla, že jí ředitel Voj. historického ústavu řekl: „Věděl jsem, že vy volyňští Češi nezklamete a přijedete...“ Úctu padlým vzdávalo hodně delegací. Následovaly proslovy prezidenta a premiéra Slovenské republiky, recitace básní a folklorní písně. Při básni "Na Dukle Tichota" se mi tajil dech, byl to zážitek poslouchat poslouchat verše téhle básně. A pak zazněly hymny Slovenské a České republiky. Při tónech Slovenské hymny hřměly rány z děla, při první ráně to byl úlek, chvěla se zem a my jsme cítili tlakovou vlnu. Slzy nám stékaly po tvářích, vzpomínali jsme na naše blízké, kteří tam



bojovali v dešti, blátě, mlze, při rachotu tanků, děl a štěkajících kulometů. Zanechalo to v nás silný emoční nezapomenutelný zážitek. A i počasí jako by vědělo, že toho zlého bylo dost, se umoudřilo a na malou chvíli vysvitlo sluníčko a bylo hezky. V pozdních odpoledních hodinách jsme se vydali ještě do Údolí smrti. Vystoupali jsme nahoru, kde je velký nápis „ÚDOLIE SMRTI“ a stojí tam rozhledna ve tvaru nábojnice. Někteří z nás tam vylezli a rozhlédli se po okolí. Po kopci jsou ještě rozesety tanky. Dole na malém parkovišti je ještě umístěná legenda bojů v „ÚDOLIE SMRTI 25. – 27. 10. 1944“. Na památku jsme si udělali společnou fotografii u jednoho z tanků a pak jsme se vydali na cestu do Krakova, kde jsme měli zajištěné spaní. Po snídani jsme si prohlédli náměstí ve starém Krakově, podívali se na hrad Vavel a vypravili se směrem Praha a Litoměřice. Byl to jen takový krátký skok na Duklu, ale jsme rádi, že jsme se mohli této akce zúčastnit a uctít tak památku našich volyňských předků – hrdinů Dukly.

Text: Jaroslava Kodešová, foto: Petr Staněk

Sestavujte s námi kulturní dědictví volyňských předků

Máte doma krabici s poklady volyňských Čechů? Obracíme se na Vás s výzvou k uchování fotografií, listin a vzpomínek pro současnou a budoucí generaci. Spojte se s námi a umožněte Vaši krabici pokladů vynést na světlo dřívě, než možná nenávratně skončí zapomenuta někde v odpadu. Již 7 let skenujeme a digitálně ukládáme kopie Vašich pokladů na portál Volyňáci.cz. Uchováváme již přes 12 000 podkladů od 1 700 dárců, které si ročně prohlédne 28 tisíc návštěvníků portálu Volyňáci.cz.

Kontakt na dobrovolné redaktory projektu Volyňáci.cz:
sircovic@gmail.com, cesky.volynak@seznam.cz,
volynacimk@seznam.cz.

Přispějete tím k jisté hrdosti na své předky jako na neuvěřitelně odvážné kolonisty východu. Nabídněte pro současnou i budoucí generaci svůj střípek příběhu.

Děkuji, Miroslav Hofman (spoluzakladatel projektu). Více o projektu Volynaci.cz na odkazu QR kódu.



Česká Sklín

Z historie českých obcí

Rádi bychom šířili historii českých obcí na Volyni a zároveň vyzvali čtenáře, aby dosavadní sesbírané znalosti a prameny rozšířili. Jistě se mezi čtenáři najdou pamětníci a potomky, kteří si buď pamatují, nebo znají z vyprávění nové, dosud nezveřejněné údaje či vzpomínky. Rozhodli jsme se pravidelně zveřejňovat historii českých vesnic sestavenou ze starších zdrojů.

Jako u mnoha českých osad, také v České Sklíně se nedochovaly žádné písemné záznamy o vzniku ani o životě obce. Protože však byla založena mnohem později než první české volyňské vsi, stále žijí (ač ne četní) pamětníci prvních let života v této obci. Díky nim bylo možno sestavit tento více méně přesný popis.

Úřední pojmenování České Sklíně dle polské a ruské výslovnosti znělo „Šklyň“, Češi si však to jméno učinili výslovnějším a pojmenovali obec „Sklín“. Narozdíl od sousední obce ukrajinské téhož jména dostala česká obec přídavné jméno - „Česká“.

O vzniku pojmenování kolují tyto pověsti: V dávných dobách na některém z okolních kopců se prý vyrábělo sklo a tento kopec dostal jméno „Šklana hora“, od něhož obec, která zde vznikla, dostala jméno Šklyň. Česká obec, jež zde byla přistěhovalými Čechy založena, byla nejdříve jmenována Sklinskou kolonií, až teprve o něco později vzniklo její konečné pojmenování.

První roky

První čeští osadníci přišli do Sklíně v roce 1881. Již před nimi zde existovala část osady, kde byl nyní severní konec vesnice, osídlená německými kolonisty, kteří zde pracovali v lese. Od jejich usedlostí na jih rozbíhaly se do daleka široká panenské lesy, netknuté ještě dřevorubcovou sekerou. Mezi nimi na vúdčí místa jako hlavní pracovníci při zakládání obce brzy se dostali František Malý, František Havelka a Jan Žáček. Z původních zakladatelů České Sklíně jsou známa tato jména uvedená na konci textu. Jak víme z dalšího vyprávění, měli dost často složitou práci, než záležitosti v obci byly zorganizovány ke spokojenosti osadníků.

Původ některých rodin v Čechách se nepodařilo zjistit. Všichni se přistěhovali do Sklíně od Dubna, kam původně přijeli. V okolí Dubna však již byla většina pozemků rozprodáných a ty, které ještě k prodeji byly, měly již značně vysokou cenu. Proto těmto rodinám nezbývalo nic jiného, než se pustit dále na západ, kde bylo ještě velké množství velkostatků a hlavně lesů, jež se daly dosti lacino koupit.

Zakladatelé po svém příchodu zakoupili asi 120 morgů lesa. Tento les patřil německému šlechtici Rauovi, který měl v těchto končinách Volyně četné a rozsáhlé majetky. Sám bydlel se svou rodině v Kyjevě a jeho majetky spravovali správcové. Sám Rau, který byl nějak spřízněn s carskou rodinou Romanovců, se zde vůbec neobjevoval, a tak zde byli správcové a jejich šafáři a různí poradci neomezenými pány. Správcem majetku Sklín byl Polák Lipský, avšak skutečným vedoucím, bez jehož vědomí se zde nic nestalo, byl Žid, známý pouze pod jménem Herško,



Současný pohled na část obce Sklín se hřbitovem. Zdroj: Google Earth, Viktor Kovalchuk.

nájemce dvorského mlýna ve Sklíně. Bylo samozřejmé, že při koupi pozemků českými osadníky musel Herško dělat nejméně prostředníka a dohazovače. Ve skutečnosti celou koupi tak zamotal ve svůj prospěch, že záloha, kterou Češi na majetek zaplatili, musela být placena ještě jednou. S tím samozřejmě bylo hodně nespokojenosti a věci došly tak daleko, že se František Malý vypravil na cestu do Kyjeva k majiteli pozemků. Toho se ovšem Herško zalekl a ve svých kejklech ustal, takže ze zamýšlené cesty do Kyjeva sešlo. Herško se potom dlouhý čas Čechů obával, aby se mu nepomstili. Nic se mu však nestalo a po letech se na celou aféru zapomnělo. Stavby zde byly pouze dřevěné, poněvadž zde byl nadbytek krásného stavebního materiálu.

Při zakoupení Sklíně byla smluvena cena jednoho morgu (0,60 ha) lesa na 15 rublů zlatém, přičemž tři ruble byly zaplacený hotově a 12 rublů mělo být spláceno „Christiánské“ (rolnické) bance během čtyřiceti let.

O několik let později přikoupili zde Češi další pozemky od již na začátku uvedených Němců. Před první světovou válkou bylo zde již v držení Čechů 600 morgů půdy a před druhou světovou válkou české půdy bylo celkem 950 morgů. Přiměřeně stoupala samozřejmě cena. Před první světovou válkou se platilo za jeden morg asi 120 zlatých rublů. Obec čítala 45 českých rodin, všech hospodářství zde bylo 50.

Jak bylo už uvedeno, zakoupili zakladatelé les, který bylo třeba nejdříve vymýtit. Poněvadž zde nebylo naprosto kde bydlet, přijeli sem nejdříve sami muži a své rodiny ponechali zatím u známých nebo příbuzných v okolí Dubna. Sami se zde stěsnali v narychlo zhotovené zemljance a dali se do práce. Získávali se malé kousky pozemků, na nichž se postupně při vzájemné pomoci stavěli další zemljanky. Potíž byla s vodou, neboť zde nebyl žádný potok a tato se musela v prvé době brát z nedaleké louže. Proto také brzy bylo započato s kopáním studny, v níž se objevila voda teprve v hloubce 36 metrů.

Velká starost byla s dřívím, které bylo získáno mýcením lesa a jež nebylo doslova kam podít. Do nejbližšího města - Horochova - bylo asi 15 km. Kromě toho Horochov byl tehdy malým, špinavým městem a vzhledem k tomu, že v okolí bylo množství lesů, nebyla v něm o dříví nouze. Kdo chtěl proto prodat zde fůru dříví, musel si na to hodně přivstat, aby přijel do města hodně brzy. Když dříví prodal, dostal za fůru 20 kopějek. Za to se nakoupilo něco nutného pro domácnost. Za bochník chleba, z něhož čouhala sláma, bylo nutno zaplatit 15 kopějek. Často se však stalo, že dříví bylo ve městě dost, a tak se jednoduše za městem shodilo na hromadu a jelo se domů s prázdným povozem. Většina dříví se musela spálit na hromadách nebo jej někteří krajané spalovali v milířích na kovářské uhlí, za něž se dalo stržit o něco více peněz. V lesích bylo hodně různé zvěře, mezi ní také vlků a divokých vepřů. Obojí tato zvěř působila značné škody; vlci tím, že ohrožovali domácí zvířata, a vepři tím,



Žáci občanské školy v České Sklíně o přestávce.

že rozrývali první malá políčka, s námahou osetá. Vlci byli tak smělí, že šli až k samým zemljankám a doráželi na dveře chlévů a chlévků. Také napadli v noci pasoucí se koně. Poněvadž zde po určitou dobu řádila tlupa koňských zlodějů, byli koně na poli poutáni železnými pouty. Stalo se jednou, že kůň v obraně skočil po vlkovi předníma nohama, a to tak šťastně, že jej dostal pod železné pouto. Tak vlka držel až do rána přimáčknutého k zemi, až jej hospodář ráno dorazil.

Krajan František Holas založil ve Sklíně kovářskou a zámečnickou dílnu, která se brzo rozrostla v malou továrnu na hospodářské stroje a slévárnu. Ku konci v ní bylo zaměstnáno až 16 osob. Co však bylo důležité, že v této dílně se vyráběly také myslivecké pušky - a tak se stalo, že byla brzy takřka celá obec vyzbrojena bezvadnou zbraní. To mělo značný význam, poněvadž byla nemilosrdně ničena dravá zvěř a škodná a pak také se sem neodvažovali lupiči, kteří měli před Čechy značný respekt. Továrna ještě před první světovou válkou zanikla. Jako prvotřídní myslivec vynikl Albert Tvrđý, který lovil s takovým úspěchem, že v době, kdy byl ještě nedostatek domácího masa, po dlouhou dobu zásoboval četné rodiny.

Sklíň prožila také vzrušující příhodu mladých lidí - Mařenky Holasové a Josefa Tvrđého. Mařenka byla známá jako venkovská kráska a Josef Tvrđý se do ní vášnivě zamiloval. Počítalo se najisto, že se vezmou. Nato se v sousední obci Ostrově konal pohřeb děvčete, které tam zemřelo na neštovice. Mařenka Holasová byla na tomto pohřbu za družičku. Bylo to za chladného počasí a Mařenka byla jen lehce oblečena. Vrátila se domů, roznemohla se a také zakrátko zemřela. To nemohl unést její Josef, a třeba byla před ním zbraň schována, vydlužil se pušku a zastřelil se. Byl pohřben v lese, poněvadž obec neměla ještě vlastní hřbitov a své mrtvé pohřbívala v Hubině. Obecní hřbitov byl však později založen docela v jiném místě, a tak hrob Josefa Tvrđého značily jen osamělé keře, svědkové tragédie jedné velké lásky.

Školství

Jednou ze starostí sklíňských občanů byla starost o školu. O její otevření se zasloužili krajané Josef Holas a Josef Janko. V kterém roce se začalo vyučovat, je těžké zjistit: bylo to pravděpodobně v roce 1888, kdy se ujal vyučování krajan Josef Holas. Bylo to vyučování nepravděpodobné a docházela hlavně již starší mládež, která stěhováním a putováním za novým domovem po Volyni přišla o možnost normálního školního vyučování. Po Josefu Holasovi nastoupil na učitelské místo ve Sklíně již ruský učitel Soročinskij, který učil výhradně ruský. Po něm nastoupil učitelské místo Josef Čurda, jeden z prvních učitelů a dobrých vlastenců. Školní budovu obec postavila teprve v roce 1904, do té doby se vyučovalo v soukromých domech. Učitel Čurda odešel později

na školu do Vilhelmovky a na jeho místo přišel r. 1910 Ukrajinec Bulbiniuk Stepan. Ještě za učitele Čurdy byl ve Sklíně založen divadelní kroužek a v sále u Holasu sehrál roku 1904 první české divadlo. Tento divadelní kroužek existoval s malými přestávkami stále a v každé generaci nacházel vděčné následovníky. Členové kroužku byli ze Sklíně a sousední Vilhelmovky a po Čurdovi byl jeho režisérem vilhelmovský občan Josef Hybler.

První mobilizace a I. světová válka

Při první mobilizaci, kterou prováděla v roce 1914 carská vláda, nastoupili do ruské armády tyto občané: Josef Žitný, Vladimír Zárybnický, Josef Mlejnek, Josef Tvrđý, Vladimír Švejkar, Josef Veselý a Antonín Martinec. Později narukovali: Vladimír Pirožek, Josef Zárybnický, Mikuláš Zárybnický, Karel Zárybnický, Antonín Holas, Václav Pavelka, Václav Mlejnek, Václav Tvrđý, Josef Veselý, Vladimír Krajdl, Václav Holas, Josef Hradec a František Šabaka. Ze zdravotních důvodů vojenská komise propustila Zárybnického Josefa, Zárybnického Karla, Hradce Josefa a Šabaku Františka.

V československých legiích z výše jmenovaných sloužili: Zárybnický Vladimír, Žitný Josef, Pavelka Václav, Mlejnek Václav, Krajdl Vladimír, Krajdl Václav, Zárybnický Mikuláš, Holas Antonín a Veselý Josef padli. Bratři Josef a Václav Tvrđých se vrátili z Ruska domů až pět roků po válce a oba ženatí.

Při ústupu Rakušanů v roce 1916 byli téměř všichni občané ustupující armádou vyhnáni z domovů. Některé rodiny byly zavlčeny k Vladimíru Volyňskému, jiné až do Polska za řeku Bug. Během války podařilo se vrátit do svých domovů pouze těmto rodinám: Holasově, Mlejnkově, Krajdlově, Pirožkově a Pavelkově. Ostatní se vrátily až po ukončení války.

Obec byla válkou značně poškozena, nezůstala ani jedna stodola a obytná stavení i chlévy byly ve velmi ubohém stavu. Velmi utrpěly také zahrady a hlavně chmelnice, které byly nadobro zničeny. Obec byla za války přeplněna vojskem, které vzhledem k tomu, že fronta byla pouhých 5-6 km od obce, nic zde nešetřilo. Navráťivší se hospodáře čekala úmorná a nákladná práce. Stavební materiál se již musel dovážet z dosti daleka, poněvadž také lesy zde válkou značně utrpěly, a tím také stavební materiál byl nyní již velmi drahý. Přesto však za několik roků byla obec zase obnovena a mnohé stavby byly postaveny ještě lépe než před válkou. Záhy po válce bylo započato s obnovou chmelnic a s výsadbou nových, poněvadž chmel se tu velmi dobře dařil. Rovněž ovocné sady, které byly dobrým zdrojem příjmu, byly s veškerou péčí obnovovány a vysazovány. Krajan Josef Žitný postavil hospodu s velkým a hezkým sálem, kde se konaly různé zábavy, veselice a hrála divadla. Žitnému však nebylo souzeno, aby se ze svého díla těšil. Zakrátko po dokončení stavby zemřel.

Česká matice školská

Asi v roce 1926 bylo ve Sklíně založeno Kolo České matice školské, o jehož založení se zasloužil krajan Josef Volejník, který byl také jeho prvním předsedou. Po něm postupně byli předsedy Josef Hradec, Vladimír Zárybnický a Vladimír Krajdl. Kolo ČMŠ pořídilo záhy

knihovnu vybavenou spisy předních spisovatelů - Jiráska, Nerudy, Havlíčka, Staška, Heritese, Němcové, Olbrachta a další. O zaplacení knih se zasloužil především divadelní kroužek, který záhy po válce zahájil svoji činnost. Z her, které si pamatují, uvádím: Zápas o nevěstu, Julinčiny vdavky, Mlynář a jeho dítě, Švejk má dvojčata a jiné. Kroužek si pořídil také vkusné plátěné kulisy. K společnému a společenskému životu krajanů patřila také zábava. První neděli v listopadu bylo ve Sklíně posvícení, na Petra a Pavla v červnu pouť, taneční zábavy a veselice. V roce 1926 byla ve Sklíně založena Josefem Mlejnkem dechovka, jejíž členové byli ze Sklíně i ze sousední Vilhelmovky. Mlejnek byl odchovancem kapelníka a hudebního skladatele Janovského, který působil na Nivě Hubinské a vychoval celou řadu dobrých hudebníků. Sklíňská kapela účinkovala při různých příležitostech v místě i okolí až do roku 1944, kdy většina hudebníků se přihlásila do čs. armádního sboru i se svými nástroji.

V roce 1925 byla postavena nová školní budova s prostornou třídou a slušným bytem pro učitele. Škola byla dřevěná a stála kolem 3 000 zlotých. První učitelkou po válce zde byla paní Pichtová, která zde působila několik let. Dalším učitelem byl Polák Košmider a po něm Čech Josef Smetana. Po Smetanovi vyučovali postupně: Jan Noga, Kremza a místní rodák Václav Zárybnický. Václav Zárybnický se narodil jako druhorozený syn Josefa Zárybnického roku 1906 v Česká Sklíně, kde také začal chodit do školy. Za první světové války se nevyučovalo vůbec a Václav se po válce přihlásil do ukrajinského gymnázia v Lucku. Tam se zapojil do hnutí ukrajinské mládeže - Komsomolu - a tajně společně studovali marx-leninskou literaturu.

Případ Václav Zárybnický

V září 1924 polská policie tuto organizaci odhalila a pozatýkala. Okresní soud v Lucku vyměřil Václavovi 8 roků těžkého žaláře. Odvolací soud v Lublíně, ku kterému se odvolal, snížil mu tento trest na čtyři roky, které odseděl ve vězení v Lucku a ve Varšavě.

Po propuštění odešel do Československa, kde ukončil gymnázium s maturitou a přihlásil se na lékařskou fakultu Karlovy univerzity v Praze.

Po příjezdu do Československa vstoupil do KSČ a jeho ručiteli byli soudružka Hodinová-Spurná a Vladimír Jansa, jeho někdejší učitel ve Sklíně. Vedle politické činnosti v KOSTUFŘE (Komunistická organizace studentské frakce) pracoval také mezi ukrajinskými studenty. Organizace přicházela často do konfliktu s ukrajinskými nacionalisty a jednu jejich schůzi rozehnali. Tím byl porušen zákon a byli potrestáni šestidenním vězením. Zárybnický byl vyloučen z fakulty a vypovězen z Československa. V souvislosti s tím jej strana pověřila ilegální prací v Polsku.

V květnu 1933 byl Václav Zárybnický delegován na sjezd Komunistické strany Ukrajiny, který se konal v Charkově. O svém dalším životě vypráví: „Po sjezdu jsem zůstal v Charkově a začal studovat na Vysoké pedagogicko-žurnalistické škole. Dne 1. prosince 1934 byl zavražděn tajemník leningradského oblastního výboru strany soudruh Sergej Kirov a z rozkazu Stalina byli zatčeni všichni komunisté, kteří do SSSR přišli



Sklíňská kapela z roku 1927.

ze Západní Ukrajiny a mezi nimi i já... Soudy konány nebyly, ale zvláštní komise vynášela přímo rozsudky. Dostal jsem pět let a byl odtransportován na řeku Pěčoru do tábora pro výstavbu lodí. Bylo to v KOMI ASSR. Po pěti letech jsem se vrátil do Charkova, kde však mi byl pobyt zakázán. Odejel jsem do Kupěnska, kde jsem zprvu pracoval manuálně na státním statku a od 1. září 1940 jsem nastoupil do střední školy jako učitel ruské a ukrajinské literatury. Díky nadřízeným úřadům mohl jsem studovat dálkově a ukončil pedagogickou fakultu v Charkově.“ Je nutno k tomu dodat, že rozhodnutím oblastního soudu v Charkově ze dne 29. listopadu 1957 byl rozsudek zvláštní komise při NKVD SSSR ze dne 1. dubna 1935 ve věci Vjačeslava Zárybnického zrušen.

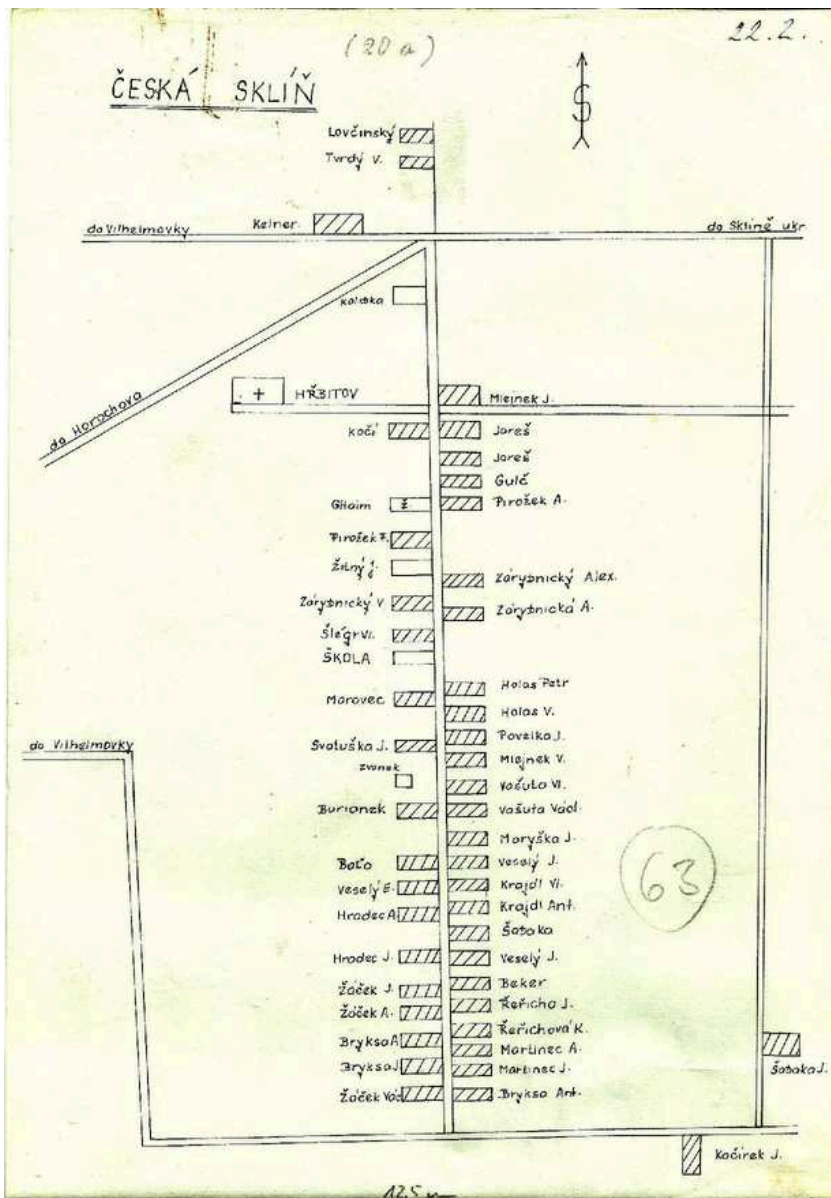
Po vypuknutí války byl Václav Zárybnický v září 1941 spolu s žáky střední školy mobilizován a odeslán na opevňovací práce v prostoru Něžina u Kyjeva. Po cestě byl jejich transport bombardován fašistickými letadly a byly značné ztráty. Než došli na místo určení, ovládli prostor Němci. Aby nepadli do zajetí, ukrývali se ve vesnicích a kolchozech. Později se Václavovi podařilo dostat na Volyň i se svojí rodinou. Od října 1941 vyučoval na sklíňské škole a tajně vypomáhal sovětským vojákům, jimž se podařilo uprchnout ze zajateckého tábora v Lucku.

V roce 1919 se přistěhoval do Sklíně z města Oděsy holič František Vondrouš. Po čtyřech letech odejel do svého rodiště v Sezemicích u Pardubic v Čechách.

Ještě před první světovou válkou odstěhovali se ze Sklíně do Ameriky: Vladimír Žitný, Antonín Řeřicha, Václav Veselý a Josef Mlejnek. Tento poslední se ještě před válkou vrátil, ale ostatní zůstali v Americe natrvalo.

II. světová válka

Po válce odejel do Kanady Vladimír Mlejnek a do Argentiny Anton Jareš. V roce 1938 před vypuknutím druhé světové války navštívil svoje rodiště Vladimír Žitný. Po anexi Rakouska všechno nasvědčovalo tomu, že co nevidět dojde k válce. Za polského štvání proti Československu i volyňští Češi prožili nejednu těžkou chvíli... Vydání našeho pohraničí bez boje Němcům dotklo se těžce i Čechů na Volyni. Bylo velmi trapné a ponižující vyslechnout nářky a pohrdání. Polsko, vedeno krátkozrakou politikou ministra Beka, na ni těžce doplatilo. Při částečné mobilizaci byl povolán do armády Vladimír Vašuta a Antonín Pirožek. Tento byl velmi těžce raněn a po vyléčení zproštěn další vojenské služby. Ustupující polská fronta se přiblížila již natolik, že bylo slyšet dělostřeleckou palbu. Volyň byla prozatím ještě ušetřena fašistického běsnění, neboť Rudá armáda osvobodila Západní Ukrajinu a Bělorusko. Hranice byla nyní na řece Bug a to bylo ze Sklíně asi 50 km.



Plán obce Česká Sklíně.

Sklíně, podobně jako jiné české vesnice, byla nyní začleněna do většího administrativního celku, a to s Ukrajinci ze sousedního Chutoru.

Ačkoliv Sovětský svaz uzavřel s Německem dohodu o neútočení, budovalo se urychleně opevnění nad pohraniční řekou Bug. Na tyto práce jezdili také občané České Sklíně. K prezenční službě v Rudé armádě byl na jaře 1941 povolán Vladimír Baťa a do školy NKHB (Narodnyj komisariat hosudarstvenoj bezopasnosti) v Moskvě občan Josef Krajdl. Tento byl v bitvě o Moskvu těžce zraněn a vrátil se až ke konci války.

Když v neděli ráno 22. června 1941 hřměla ve vzduchu letadla a vzápětí bylo slyšet detonace bomb, bylo každému jasné, co to znamená: Německá armáda přepadla zákeřně Sovětský svaz... Přes hrdinný odpor pohraničních jednotek Rudé armády Němci pronikli v několika dnech až k Lucku a dále na východ. Nastala těžká doba fašistické okupace.

Tak jako z jiných vesnic, byly i ze Sklíně židovské rodiny odsunuty do ghetta. Jen málokomu se podařilo uprchnout před genocidou - podařilo se to Bekerovi i Rafalovi. S nasazením života ukrývali je sklínští Češi, přesto byli nakonec dopadeni a zastřeleni.

Ukrajinská milice se v počátku dala ochotně do služeb Němcům, ale když okupanti nespĺnili jejich požadavky a vraždili také Ukrajince, zběhli do lesů a organizovali partyzánské oddíly.

Již z jara roku 1942 docházelo k vraždám polských rodin na samotách. Později vzplanula na Volyni nelítostná, vyhlazovací válka mezi

Poláky a ukrajinskými nacionalisty. Aby si zachránili život, utíkali Poláci do měst nebo zakládali ozbrojené tábory. Odtud pak s pomocí Němců napadali ukrajinské vesnice a jejich obyvatelům spláceli stejnou měrou. Tak byl na jaře 1943 vypálen a vyvražděn Krásný Sad, skutečně krásná ukrajinská vesnice. Na Petra a Pavla 29. června 1943 fašisté vypálili v rajónu Lucka: Hůrku Polonku, Přepárov, Čarukov, Gregoroviče, Viguřice, Horodyšče, Lavrov, Jánovku, Dubovou Krčmu, Uhrinov Necvič a část Hubina. Při tomto nájezdu Němci používali letadel, plamenometů, děla a rychlopalné zbraně. Byla to jedna z pacifikačních akcí, která skončila u ukrajinské Sklíně.

Třináctého července 1943 Němci vypálili a vyvraždili Český Malin a téhož roku na podzim nedalekou Michnu Sergijevku... Často se bojovalo u polské placovky v Andřejovce a přestřelky byly i v samotné obci. Poláci, kteří byli tehdy v převaze, zastřelili tam nějakého Ukrajince. Není snadné vyličit všechnu tu hrůzu a šílené běsnění... Nedostávalo se také všech životních potřeb, paliva, léků - klid nebyl za dne ani za noci.

Za jasných lednových nocí ozývalo se v dáli temné dunění. Fronta se blížila. Rudá armáda zahájila velkou zimní ofenzívu na pravobřežní Ukrajině. Počátkem února pronikl do kraje silný oddíl sovětských partyzánů a brzo potom jednotky regulérní Rudé armády.

Do Sklíně přišel na návštěvu ke svým rodičům Vladimír Baťa, kterého všichni považovali za mrtvého. Byl na frontě od prvního dne války, napřed jako Rudoarmějec a od února jako příslušník prvního čs. praporu ... Brzo potom byl pro veden nábor volyňských Čechů. (Seznam je na konci textu)

U Kelnérů nastoupili všichni tři synové. Vladimír Zárybnický, legionář z první světové války, ztratil na Dukle oba své syny. Hrdinstvím se vyznamenali bratři Krajdlové, z nichž mladší, Vašík, úspěšnými akcemi mstil smrt svého bratra Vladimíra. Nakonec padl v Zindranowe nedaleko čs. státní hranice. Jejich strýc, Toník, byl velmi těžce raněn a následkem zranění zemřel brzo po válce v kruhu své rodiny, která za ním přijela do Olbramovic u Moravského Krumlova.

Většina občanů České Sklíně osídlila na Moravě v okrese Moravský Krumlov, a to v Olbramovicích a Kubšicích. Část osídlila také Žatec a jeho okolí. Hodnosti rotmistra dosáhli: Vladimír Baťa a Josef Kelnér. Důstojnické hodnosti dosáhli: ppor. Josef Mlejnek a por. Václav Zárybnický. Materiální pomoc čs. armádě jako obilí, mouka, dobytek aj. nelze zjistit, neb žádný záznam o tom se nedochoval.

Text: z knihy Volyňští Češi a návrat do vlasti (1985), autoři: Josef Foitík, Ing. Jaroslav Kozák, Karel Pulpytel, Ing. Václav Petříček, Vladislav Hybler. Tato kapitola vyšla také jako článek J. Foitíka, Věrná Stráž, rok 1950. Mezititulky přidala redakce, redakčně upraveno. Foto: Volynaci.cz (Hyblerovi), Google Earth (Viktor Kovalchuk) a kniha VČ a návrat do vlasti.

Původní zakladatelé Sklíně

Z původních zakladatelů České Sklíně jsou známa tato jména: František Holas (původem Jičínsko), Janko Josef (původem Vitějeves, Polička), Fadrhonz Václav, Matouš Jan (původem Ohařovice, Jičín), Švejkar, Veselý Jan (původem Písek), Strnad Josef, Anděl Antonín, Řeřicha Josef (původem Jičín), Žáček Jan (původem Písek), Bryksa Josef (původem Lhota Rytířová, Mnichovo Hradiště), Havelka Josef (původem Jičínsko), Vašuta Jiří (původem Podkrkonoší), Votava, Malý František.

Z České Sklíně odešli do čs. armádního sboru:

Lovčinský Josef, Kelner Jaroslav, Kelner Josef, Kelner Vladimír, Mlejnek Josef (syn Josefa), Jareš Josef, Pirožek František, Žitný Josef, Zárybnický Alexandr, Zárybnický Václav (učitel), Zárybnický Václav (syn Vladimíra), Zárybnický Josef, Šlégr Vladimír, Holas Antonín, Moravec Jan, Matouš Antonín, Holas Vladimír, Holas Josef, Mlejnek Josef Mlejnek Václav, Mlejnek Václav (starší), Svatuška Josef, Vašuta Vladimír, Vašuta Václav, Buríánek Josef, Buríánek Václav, Maryška Josef, Veselý Jaroslav, Krajdl Vladimír, Krajdl Václav, Holas Václav, Krajdl Antonín, Veselý Emil, Veselý Mikuláš

Veselý Josef, Řeřicha Josef, Žáček Alexandr, Žáček Václav, Martinec Antonín, Bryksa Josef, Martinec Josef, Šabaka Jan, Šabaka Vladimír, Gulč Alexandr, Čurda Evžen, Prajzler Josef, Bryksa Vladimír, Skopík Vladimír, Veselá Emilie, Tvrď Václav, Kačírek Jaroslav.

Kromě těchto byl příslušníkem prvního čs. praporu od roku 1942 Vladimír Baťa, dále se přihlásili (ale vojenskou komisí byli propuštěni): Pirožek Antonín, Kočí Josef, Holas Petr, Krajdl Vladimír, Hradec Antonín, Hradec Jaroslav a Mlejnek Václav starší.

Z těch, kteří byli přijati, za bojů padli: 1. Pirožek František, 2. Zárybnický Josef, 3. Zárybnický Václav ml., 4. Gulč Alexandr. 5. Šlágř Vladimír, 6. Krajdl Vladimír, 7. Krajdl Václav.

Výzva pro čtenáře

Tímto bychom chtěli požádat o pomoc všechny rodilé volynáky a jejich potomky pocházející z obce Česká Sklíně. Jestliže máte doma fotografie, různé dokumenty, kroniky a jiné předměty vztahující se k životě vašich předků na Volyni, prosím poskytněte jejich kopie. Zajímavé dokumenty i fotografie můžete předat k trvalé úschově do Národního archivu a předměty do Národního muzea. Rádi bychom zachovali paměť našich předků i pro budoucí generace. O tyto vaše dokumenty budou rozšířeny stránky www.volynaci.cz.

Kontakty na koho se můžete obrátit e-mailem:

**srbecky@me.com, sircovic@gmail.com,
cesky.volynak@seznam.cz, volynacimk@seznam.cz.**

Poštovní adresa: SČVP, z.s., Sokolská 486/33, 120 00 Praha 2. Telefonicky: +420 777 798 820.

Níže posíláme seznamy osob, od kterých bychom rádi nějaké dokumenty získali a kteří se z České Sklíně vrátili v roce 1947 zpět do Československa.

Seznam rodáků a potomků z České Sklíně

Baťa Antonín 1891, Anna 1892, kteří se usídlili v obci Babice, okres Olomouc

Baťa Vladimír 1918, který se usídlil v obci Hodonice, okres Znojmo

Beštová Marie 1877, která se usídlila v obci Úsov, okres Šumperk

Briksa Vladimír 1903, Briksa Antonín 1925, Briksa Josef 1928, Briksová Marie 1906, Briksová Eutálie 1931, kteří se usídlili v obci Malešovice, okres Brno-venkov

Briksa Mečislav 1939, Briksa Mečislav 1940, Briksa Antonín 1898, Briksa Josef 1910, Briksa Ondřej 1911, Briksová Emílie 1906, Briksová Ludmila 1934, Briksová Ludmila 1934, Briksová Viktorie 1935, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Bryksa Alexandr 1906, Bryksová Libuše 1910, Bryksová Vlasta 1935, kteří se usídlili v obci Horšovský Týn, okres Domažlice

Buriánek Jiří 1862, který se usídlil v obci Damnice, okres Znojmo

Buriánek Stanislav 1895, Buriánek Josef 1922, Buriánek Václav 1923, Buriánková Marie 1897, Buriánková Antonie 1923, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Čurda Evžen 1905, Čurdová Anna 1908, kteří se usídlili v obci Žatec, okres Louny

Haken Vladimír 1919, Haken Pavel 1923, Hakenová Antonie 1921, Hakenová Františka 1880, kteří se usídlili v obci Hostěradice, okres Znojmo

Haken Josef 1906, Haken Romulus 1937, Hakenová Helena 1919, Hakenová Miroslava 1943, Hakenová Libuše 1945, kteří se usídlili v obci Cheb (Eger), okres Cheb

Haken Josef 1914, Haken Eduard 1942, Hakenová Marie 1921, Hakenová Ludmila 1940, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Haken Alexandr 1908, Haken Viktor 1937, Haken Pavel 1880, Haken Václav 1910, Haken František 1905, Haken Antonín 1937, Haken Jaroslav 1943, Hakenová Alžběta 1913, Hakenová Františka 1886, Hakenová Růžena 1938, Hakenová Anna 1912, Hakenová Marie 1939, kteří se usídlili v obci Želovice, okres Znojmo

Havelka Alexandr 1917, Havelková Antonie 1922, Havelková Emilie 1945, kteří se usídlili v obci Moravský Krumlov, okres Znojmo

Holas Petr 1899, Holas Vladimír 1930, Holas Václav 1915, Holas Jaroslav 1941, Holas Vladimír 1944, Holas Josef 1925, Holasová Emílie 1900, Holasová Marie 1922, Holasová Ludmila, kteří se usídlili v obci Lidměřice, okres Znojmo

Holas Antonín 1922, Holas Josef 1914, Holas Vladimír 1927, Holas Václav 1888, Holasová Anna 1925, Holasová Marie 1925, Holasová Marie 1891, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Holc Václav 1883, Holcová Marie 1895, Holcová Emilie 1928, kteří se usídlili v obci Babice, okres Olomouc

Holc Miroslav 1924, Holcová Antonie 1924, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Holc Vladimír 1927, který se usídlil v obci Želovice, okres Znojmo

Hradcová Marie 1863, která se usídlila v obci Holeděč, okres Louny

Hradec Jaroslav 1917, Hradec Miroslav 1934, Hradec Bohumil 1942, Hradec František 1945, Hradcová Antonie 1918, Hradcová Marie 1887, kteří se usídlili v obci Žatec, okres Louny

Hradec Antonín 1912, Hradec Rostislav 1937, Hradecká Marie 1919, Hradecká Leonie 1944, kteří se usídlili v obci, Lidměřice, okres Znojmo

Hulč Vladimír 1938, Hulč Rostislav 1939, Hulč Eduard 1944, Hulčová Marie 1919, Hulčová Antonie 1941, kteří se usídlili v obci Holeděč, okres Louny

Jareš Josef 1922, Jareš Theodor 1873, Jareš Miroslav 1942, Jareš Josef 1944, Jarešová Anna 1922, kteří se usídlili v obci Holeděč, okres Louny

Jaroš Josef 1926, který se usídlil v obci Olbramovice, okres Znojmo

Kačírek Emil 1936, Kačírek Jaroslav 1944, Kačírek Jaroslav 1914, Kačírek Antonín 1940, Kačírek Vladimír 1942, Kačírková Antonie 1913, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Kelner Jaroslav 1892, Kelner Jaroslav 1919, Kelnerová Antonie 1896, kteří se usídlili v obci Holeděč, okres Louny

Kněžáček Josef 1914, Kněžáčková Anna 1919, Kněžáčková Emilie 1940, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Kočí Jan 1888, Kočová Karolina 1890, Kočová Alžběta 1919, Kočová Marie 1943, Kočová Stanislava 1945, kteří se usídlili v obci Semánkovice, okres Louny

Košťák Antonín 1926, který se usídlil v obci Olbramovice, okres Znojmo

Krajdl Josef 1919, Krajdlová Marie 1917, kteří se usídlili v obci Český Krumlov, okres Český Krumlov

Krajdl Vladimír 1896, Krajdlová Anna 1927, Krajdlová Marie 1897, kteří se usídlili v obci Mikulov, okres Břeclav

Krajdl Antonín 1912, Krajdl Alexandr 1936, Krajdl Jaroslav 1940, Krajdlová Pavla 1918, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Kyselá Marie 1895, která se usídlila v obci Cheb (Eger), okres Cheb

Legyerová Anna 1921, která se usídlila v obci Jaroslavice, okres Znojmo

Lichoved Pavel 1911, Lichoved Mečislav 1939, Lichoved Jiří 1941, Lichovedová Marie 1918, kteří se usídlili v obci Horní Ves, okres Cheb

Lovčinský Josef 1906, Lovčinský Jaroslav 1938, Lovčinský Antonín 1941, Lovčinská Antonie 1913, Lovčinská Libuše 1933, Lovčinská Helena , kteří se usídlili v obci Cheb (Eger), okres Cheb

Malý Antonín 1896, Malá Anna 1900, Malá Anna 1926, Malá Alžběta 1930, Malá Vlasta 1936, Malá Emilie 1939, kteří se usídlili v obci Úsov, okres Šumperk

Martinec Antonín 1904, Martinec Josef 1909, Martincová Marie 1916, kteří se usídlili v obci Břvany, okres Louny

Maryška Josef 1902, Maryška Jaroslav 1932, Maryška Julian 1874, Maryšková Antonie 1930, Maryšková Antonie 1910, Maryšková Barbora 1874, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Matouš Josef 1871, Matoušová Marie 1889, kteří se usídlili v obci Chomutov, okres Chomutov

Mlejnek Vladimír 1932, Mlejnek Václav 1897, Mlejnek Josef 1921, Mlejnek Václav 1922, Mlejnková Helena 1906, Mlejnková Emilie 1935, Mlejnková Marie 1923, Mlejnková Marie 1908, Mlejnková Marie 1872, kteří se usídlili v obci Holeděč, okres Louny

Mlejnek Josef 1926, Mlejnek Vladimír 1932, Mlejnek Josef 1890, Mlejnková Olga 1899, Mlejnková Anna 1920, kteří se usídlili v obci Veletice, okres Louny

Mohovilo Rostislav 1928, který se usídlil v obci Blšany, okres Louny

Moravec Jan 1913, Moravec Jaroslav 1934, Moravec Rostislav 1946, Moravcová Anna 1914, kteří se usídlili v obci Moravský Krumlov, okres Znojmo

Moravec Josef 1874, který se usídlil v obci Kněžice, okres Louny

Novák Antonín 1902, Nováková Marie 1902, kteří se usídlili v obci Blšany, okres Louny

Nováková Františka 1863, která se usídlili v obci Šumperk, okres Šumperk

Novotná Anna 1931, kteří se usídlili v obci Hostěradice, okres Znojmo

Novotný Václav 1933, Novotný Josef 1938, Novotný Jiří 1931, Novotná Růžena 1909, kteří se usídlili v obci Rvenice, okres Louny

Pavelka Václav 1872, Pavelková Emilie 1882, kteří se usídlili v obci Jaroslavice, okres Znojmo

Pichrt Michal 1914, Pichrtová Marie 1924, Pichrtová Božena, kteří se usídlili v obci Damnice, okres Znojmo

Pichrt Michal 1903, Pichrtová Růžena 1904, Pichrtová Ludmila 1930, kteří se usídlili v obci Našiměřice, okres Znojmo

Pichrt Alexandr 1929, Pichrt Jaroslav 1933, Pichrt Václav 1897, Pichrt Jaroslav 1902, Pichrt Petr 1927, Pichrt Eduard 1928, Pichrt Josef 1943, Pichrt Jaroslav 1945, Pichrt Václav 1893, Pichrt Vladimír 1889, Pichrt Eduard 1898 Pichrt Václav 1911, Pichrt Vladimír 1912, Pichrt Miroslav 1944, Pichrt Emil 1890, Pichrtová Anna 1904, Pichrtová Růžena 1926, Pichrtová Anastázie 1910, Pichrtová Alžběta 1930, Pichrtová Emilie 1936, Pichrtová Jiřina 1939, Pichrtová Viktorie 1927, Pichrtová Libuše 1932, Pichrtová Vlasta 1934, Pichrtová Alžběta 1899, Pichrtová Emilie 1902, Pichrtová Olga 1889, Pichrtová Olga 1915, Pichrtová Pirožek Viktor 1943, Pirožek František 1944, Pirožková Antonie 1919, kteří se usídlili v obci Lanškroun, okres Ústí nad Orlicí

Pirožek Antonín 1911, Pirožek Eduard 1946, Pirožková Marie 1912, Pirožková Elsa 1934, Pirožková Drahomila 1942, Pirožková Miroslava 1944, kteří se usídlili v obci Polžice, okres Domažlice

Pirožek Vladimír 1925, Pirožek Viktor 1943, Pirožek František 1944, Pirožková Anna 1922, Pirožková Kristina 1890, Pirožková Antonie 1910, kteří se usídlili v obci Žatec, okres Louny

Popová Marie 1875, která se usídlili v obci Záhoří, okres Louny

Prystojnikov Vladimír 1928, Prystojniková Žofie 1898, Prystojniková Marie 1920 kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Řeřicha Josef 1903, Řeřicha Stanislav 1930, Řeřicha Vladimír 1932, Řeřicha Jaroslav 1939, Řeřichová Barbora 1883, Řeřichová Marie 1906, Řeřichová Ludmila 1933, kteří se usídlili v obci Sunčice, okres Bílina

Skopík Vladimír 1921, který se usídlil v obci Babice, okres Znojmo

Svatuška Josef 1910, Svatuška Josef 1945, Svatušková Anna 1906, Svatušková Emilie 1923, kteří se usídlili v obci Čaková, okres Bruntál

Šabaka Josef 1923, Šabaka Jan 1898, Šabaková Marie 1899, Šabaková Viktorie 1936, Šabaková Marie 1910, Šabaková Emilie 1930, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Šeretka Mikuláš 1924, který se usídlil v obci Veletice, okres Louny

Šlegr Rostislav 1933, Šlegrová Libuše 1912, Šlegrová Jiřina 1935, kteří se usídlili v obci Holedeč, okres Louny

Šulc Vladimír 1925, Šulc Josef 1928, Šulcová Marie 1934, Šulcová Anna 1895, kteří se usídlili v obci Kubšice, okres Znojmo

Švédová Marie 1912, Švédová Darie 1941, kteří se usídlili v obci Rvi, okres Cheb

Švejkalová Barbora/Šabatová 1892, která se usídlila v obci Moravský Krumlov, okres Znojmo

Tvrď Josef 1887, Tvrď Božena 1889, kteří se usídlili v obci Bor, okres Tachov

Tvrď Václav 1917, Tvrď Marie 1921, Tvrď Alexandra 1944, kteří se usídlili v obci Třebeň, okres Cheb

Tvrď Ondřej 1919, který se usídlil v obci Našiměřice, okres Znojmo

Vašuta Václav 1906, Vašuta Miroslav 1916, Vašuta Vladimír 1931, Vašutová Antonie 1921, Vašutová Milada 1942, Vašutová Antonie 1888, kteří se usídlili v obci Kubšice, okres Znojmo

Vašuta Vladimír 1908, Vašuta Václav 1936, Vašuta Josef 1943, Vašutová Naděje 1916, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Veselý Jaroslav 1908, Veselý Václav 1940, Veselá Olga 1917, Veselá Anna 1935, Veselá Naděje 1937, Veselá Antonie 1938, kteří se usídlili v obci Blou, okres Chomutov

Veselý Josef 1908, Veselý Mikuláš 1917, Veselá Antonína 1922, Veselá Marie 1888, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Veselá Barbora 1875, která se usídlila v obci Rvenice, okres Louny

Veselý Emil 1902, Veselý Vladimír 1932, Veselý Josef 1940, Veselá Anastázie 1904, Veselá Anna 1928, Veselá Stanislava 1930, Veselá Antonie 1938, Veselá Julie 1944, kteří se usídlili v obci Šumperk, okres Šumperk

Veselý Vladimír 1890, Veselý Josef 1920, Veselá Antonie 1900, Veselá Naděje 1926, Veselá Anastázie 1934, kteří se usídlili v obci Želovice, okres

Volejník Josef 1874, Volejníková Antonie /Holasová 1885, kteří se usídlili v obci Olbramovice, okres Znojmo

Zárybnická Antonie 1918, Zárybnická Anna 1892, kteří se usídlili v obci Babice, okres Znojmo

Zárybnický Stanislav 1927, Zárybnický Vladimír 1892, Zárybnická Ludmila 1901, Zárybnická Růžena 1931,



Kostel sv. Borise a Gleba ve Sklíni. Zdroj: Wikimedia, Nataliya Shestakova.

kteří se usídlili v obci Našiměřice, okres Znojmo

Zárybnický Václav 1910, Zárybnická Zinaida 1907, Zárybnická Juliána 1935, kteří se usídlili v obci Záhoří, okres Louny, Zárybnický Alexandr 1904, Zárybnický Rostislav 1936, Zárybnický Eduard 1936, Zárybnická Barbora 1911, Zárybnická Marie 1911, Zárybnická Milada, kteří se usídlili v obci Žatec, okres Louny

Žáček Alexandr 1906, Žáček Jaroslav 1936, Žáčková Emílie 1908, Žáčková Marie 1930, Žáčková Ludmila 1934, kteří se usídlili v obci Holedeč, okres Louny

Žáček Václav 1903, Žáček Břetislav 1933, Žáček Antonín 1935, Žáček Viktor 1942, Žáček Miroslav 1943, Žáček Jaroslav 1946, Žáčková Alžběta 1912, Žáčková Mečislava 1931, Žáčková Marie 1935, Žáčková Anna 1937, kteří se usídlili v obci Mašovice, okres Domažlice

Žitný Josef 1910, Žitná Alžběta 1934, Žitná Marie 1915, kteří se usídlili v obci Žatec, okres Louny

Zdroje: kniha, Volynaci.cz, Google Earth, Wikipedia.

První padlí České družiny

Dne 11. října (28. září st. data) 1914 bylo slavností přísahou na Sofijském náměstí v Kyjevě ukončeno formování České družiny, načež zahájila přesun na frontu. Družina postupovala přes Lvov do Jaroslavi, kde byla 7. listopadu zařazena do stavu 3. armády gen. Radko Dimitrijeva. Dobrovolníci měli být původně určeni jako oddíl propagátorů a agitátorů po plánovaném průlomu fronty do Českých zemí a na Slovensko. Protože takové okolnosti nenastaly, byli družiníci určeni k roli divizních nebo armádních rozvědčků, což odpovídalo jak jejich malému počtu, tak jejich inteligenci, vyspělosti a schopnostem. Mohlo se tak velice účinně využít jejich jazykové vybavenosti a znalostí o rakousko-uherské armádě. Družiníci konali výzvědnou a pátrací službu, kde zjišťovali sílu a rozložení nepřátelských sil. Důležitou činností byla agitace mezi slovanskými pluky rakousko-uherské armády, zajímání nepřátelských vojáků a jejich výslechy.

Česká družina byla rozdělena na půlroty a samostatné čety, které byly přiděleny k jednotlivým vyšším jednotkám, prakticky ale podléhala přímo gen. Dimitrijevi. Štáb s 3. a 4. rotou dorazil 19. listopadu k Tarnovu, 1. rota se hlásila u 44. divize v Sendžišově a 2. rota u XI. armádního sboru v Tyčíně. Jednotky České družiny ihned započaly s průzkumnou činností. Jako první se do bojových operací zapojila 1. rota, která se od 28. listopadu účastnila pronásledování rakouských sil směrem k Dunajci. Následující den pak dostala svůj první samostatný úkol s cílem prozkoumat břeh řeky Bialé u Machové a obsadit stejnojmennou obec. Hlídku úkol splnila a vysloužila si poděkování velitele 44. divize.

K prvnímu střetu s nepřítelem došlo 1. prosince (18. listopadu st. data) 1914, když se hlídka vedená ppor. Čečkem úspěšně utkala s rakouskými husary. Následujícího dne se u vsi Ščepanov (Szczepanów) dostala do boje hlídka ppor. Petříka.

Z akce se dochovalo jeho hlášení:

„18. listopadu r. 1914 večer jsme dostali od štábu 44. divise úkol, abychom se přepravili přes řeku Užvici a prozkoumali rajón Rudy-Mokříška-Ščepanov-Slotvina. Oddíl rozvědčků, čítající 35 lidí, vytrhl pod mým velením z Radlova do vesnice Gramic (na jihovýchod od Bořetína), a na úsvitě přepravivše se přes řeku Užvici, postupovali jsme dále směrem k Příborovu, obsazenému již jízdním oddílem rozvědčků naší divise. Poněvadž rajón, který jsme měli prozkoumat, byl rozsáhlý, šla jedna partie našeho oddílu na Zagrody Mokřísku, druhá partie z Příborova na Podgorku Mokřísku, zatím co hlavní náš oddíl pod mým velením v síle 20 lidí se dal přes Lenky a Vokovice na Ščepanov.

V lese za Vokovicemi jsme zpozorovali nepřátelské hlídky, o čemž bylo ihned učiněno hlášení štábu divise. Přiblíživše se, krytí lesem, k prvním chatám Ščepanova, zpozorovali jsme, že vesnice je obsazena nepřátelskou pěchotou. Abychom zjistili velikost nepřátelských sil, obešel jsme vesnici, skrývajíce se za chaty, a viděli jsme, že nepřítel připravující se na severozápadní straně vesnice k nástupu, kope za vesnicí zákopy. Vesnice byla obsazena nepřátelskou polní ochranou. Probíraje se zpět k vesnici, náš oddíl dostal se do silného ohně nepřátelských pušek a byl nucen obsadit v Ščepanově starý hřbitov a zahájit proti útočícímu nepříteli palbu. Odrazivše několikrát nepřítele, zpozorovali jsme, že tento pokouší se obejít nás z pravé strany, pročež jsme ustoupili do nového ščepanovského kostelíku, chráněného vysokou kamennou zdí, kde jsme se drželi 2 1/2 hodiny, jsouce stále pod ohněm nepřítele. Odtud se nám podařilo poslat do štábu (divise) druhé hlášení a načrtnout nepřátelských linií.

Avšak naše situace se stávala přece jen z minuty na minutu obtížnější, protože jsme vystřelili téměř všechny své patrony. Včas se proto přiblížil k nám na pomoc oddíl rozvědčků Baturinského pluku, a s ním se nám podařilo udržeti posici námi obsazenou do příchodu Baturinského pluku. Nastupující pak spolu s tímto plukem, obešli jsme pravý bok nepřítele, v důsledku čehož byl tento k večeru námi ze zákopů vypuzen a ustoupiv, zanechal v našich rukou veliký počet zajatců a mrtvých. Z našeho oddílu byli zabiti dva dobrovolníci a tři těžce ranění.”

Po boji se ukázalo, že ztráty byly ještě těžší, než ppor. Petřík prvotně udával. Padli tři dobrovolci, tři zůstali nezvěstní a čtyři byli zraněni.

Padlí:

Džuro Nikolič (* 5. 4. 1874, Čevo, Černá Hora) patřil mezi několik příslušníků dalších slovanských národů, kteří se ze solidarity přihlásili do České družiny.

Antonín Řehák (* 1887, Kvasilov) patřil mezi dobrovolce z krajské komunity na Volyni, kde pracoval jako soustružník.

Josef Vasický (* 1888) povoláním stolař, vstoupil do České družiny 2. září 1914.

Více informací bohužel o prvních padlých v Rusku nemáme. Všichni byli za odvahu in memoriam povýšeni na svobodníky a vyznamenáni Křížem sv. Jiří IV. stupně.

Text: br. Michal Rak, převzato z ČSOL

V podbořanském muzeu ožily osudy volyňských vojáků



Dne 17. října se v Muzeu v Podbořanech uskutečnila přednáška historika a archiváře Bc. Romana Štéra na téma 80. výročí Karpatsko–dukelské operace. Nikdo z více než šesti desítek přítomných nemusel litovat své téměř dvouhodinové účasti. Sál byl zcela zaplněn a přednáška přilákala zájemce nejen z Podbořanska, ale i z Žatecka, Chomutovska a Rakovnicka. Prezentace pana Štéra mapovala dvě hlediska Karpatsko–dukelské operace, a to přímé boje v Karpatech, boje místního významu a boje Východoslovenské operace a k tomu se vztahující příběhy volyňských vojáků. Historik neopomněl vysvětlit mýty o bojích v Karpatech, vstup volyňských Čechů do jednotky a činnost a význam protinacistické odbojové organizace Blaník. V životopisných příbězích volyňských vojáků zmínil známé osobnosti: generála Ing. Miloslava Masopusta z 5. dělostřeleckého pluku, který v září oslavil sté narozeniny, Jaroslava Chudobu z Boratína a další čtyři členy Blaníku, kteří po tragédii Českého Malína odešli přes linii blížící se fronty do československé jednotky. Dále Viktora Millera, starostu z Novin Českých, Antonína Špatenku z Moskovštiny, Marii Pánkovou, radistku, která jako první zachytila zprávu o vypuknutí Slovenského národního povstání, a také Ing. Václava Širce, který psal frontové příběhy a věnoval se literární činnosti s volyňskou a odbojářskou tematikou. Samozřejmě připomněl Vladimíra Týrka, průzkumníka 1. čs. brigády, který spolu s dalšími pěti vojáky před šestou hodinou ranní dne 6. října 1944 splnil daný úkol: vztyčit na československém území, obsazeném ještě nepřítelem, naši státní vlajku, Josefa Holce, jehož životní osudy podle válečného deníku zaznamenal pan Štěr ve své knize Člověk se srdcem na dlaní, Vladimíra Opočenského z Boratína a podporučíka Jiřího Hroudou, který se zasloužil o dobytí Bezejmenné (Hroudovy) kóty v listopadu 1944 a na následky zranění zemřel. Jsou však i zapomenutá jména a osudy, například ze snímku Alexandra Pánka Muži z fotografie, dva ženisté odstraňující minu jako symbol bojů v Karpatech, Vladimír Linhart a Vítězslav Moravec. Další stateční byli Antonín Valenta, automatčík u generálmajora Antonína Sochora a specialista na chytání živých německých „jazyků“, Ing. Jiří Hoffmann, velitel radiové roty 1. čs. armádního sboru a spoluzakladatel SČVP, Ing. Miloslav Šatava, první vysokoškolský profesor z řad volyňských Čechů a první předseda SČVP a MUDr. Vladimír Dufek, tehdy zdravotník v armádě. Přednášející vzpomněl na statečné ženy v řadách armádního sboru Růženu Jakubovskou, Libuši Mrázkovou a Annu Zichovou, které zemřely v prvních dnech operace. Nezbyvá než poděkovat Infocentru Podbořany za organizaci přednášky a panu Romanovi Štérovi za výbornou přípravu, objektivitu a skvělou prezentaci osudů volyňských Čechů. Text: Marie Čonková, foto: Laurencia Helásková

Vánoční čas

Kašubský Štědrý večer

Povídka

Ke starému katolickému kostelu v Parchowě se trousily o Štědrém večeru roku 1943 hloučky lidí na půlnoční. Byli to vesměs vesničané, Kašubové a Kašubky, hrdní Slované, jejichž předkové nezradili svou řeč a zvyky a po staletí si je dovedli uchovat. Kostelík a vesnička Parchowo leží nedaleko bývalých hranic Polské republiky z roku 1939, a proto i zákony zde byly přísnější než v Říši. Zato však se velmi přátelili s OSTarbeitry, kteří pracovali v německých obcích.

Toho Štědrého večera jsem byl pozván dobrým Polákem Torunczakem na půlnoční do Parchowa. Abych nebyl hlídkoujícím četníkům nápadný, odpáral jsem potupné znamení OST. Z Frankem od Gawronů a s Torunczakovou rodinou, usídlenou na golvevské samotě, jsme se vydali do Parchowa. Před kostelíkem stáli dva wachmani, proto jsme se velmi hlasitě bavili polsky, abych nevzbudil dojem, že k nim nepatřím. Při dopadení mi hrozilo zbití, neboť lidé, poznamenaní potupnou značkou OST, měli povoleny vycházky pouze v obvodu svého pracoviště, a to do dvacáté hodiny večer. Vše hladce proběhlo a ve starém kostelíku jsme se smísili s ostatními lidmi.

Začala slavná mše. Kašubové, zbožní katolíci, hlasitě odpovídali prošedivělému knězi a já, neznaný latinského obřadu, jsem byl pouhým divákem. Nastaly nejpěknější chvíle mše - zpívaly se koledy. Jedna střídala druhou a slzy, veliké jak hrachy, kanuly po lících rolníků a rybářů. To nebyly pouhé zpěvy, byly to z hloubi duše prýstící prosby a vyzpívaná touha po svobodě! Byly to písně zvěstující příchod světla.

“Wacku, to světlo určitě přijde, uvidíš,” zašeptal mi dojatý Torunczak.

“Přijde, určitě přijde,” opakoval jsem a mocně mu stiskl ruku.

“Daj, Bože, żebys zdrów do domu wrócił. K rodzině, k matce, swobodný jako pták! Však ta tma jednou zmizí jako jarní sníh!”

Nebylo hanbou takto šeptat v Božím domě, neboť stejná přání se zračila na tvářích všech sužovaných Poláků.

Po půlnoční k nám přistoupil silný, zavalitý kmet, podal Torunczakovi ruku a zeptal se: “A koho pak si to, pane Torunczak, na mši přivedl? To je tvůj příbuzný?”

“Je a není. Jak se to vezme. Je to OSTarbeiter z Hirschfelde, tajně přišel k nám, a tak je zde,” odpověděl tázaný.

“A, witaj, pan, witaj,” podával mi kmet ruku. “Jste naším hostem. Je Štědrý večer. Gos'c do domu, Bóg do domu. Tak nás rodiče učili. Ty, pane, rodiče nemáš, proto přijmi pohostinství. Matka má opékanou klobásu a já,” tu šibalsky mrkl, “potají jsem zhotovil pálenku! Prosze bardzo na štědrovečerní hostinu. A abychom byli známí - jestem Kiedrowski.”

“Moje jméno je Václav”, potřásl jsem mu podanou ruku.

“Tak ty, pane, umíš po polsku,” podivil se Kiedrowski. “To jest dobrze, bardzo dobrze, popovídáme si pod choinkou.”

Cesta k panu Kiedrowskému, usídlenému na břehu velikého jezera Mausz, uběhla bez nehody. Vešli jsme do prostorné jizby, v jejímž rohu stál nevelký vánoční stromek.

“Hej, matko, vedu k nám hosty! A jednoho z daleka. Z Ukrajiny. Byl na půlnoční s Torunczakem, tak jsem je pozval.”

“Buďte vítání z Domu Páně,” pozdravila nás podsaditá hospodyně.

“Ja pójde jutro na msze swieta, dzisiaj to kacje szykuje. Svlékněte si zimník a usedněte na čestné místo u stolu. Prosze bardzo!”

Vysvlékli jsme se a panímáma spráskla ruce, když na mém saku uviděla modro-bílé OST.

“Psi prašíví, poznamenali nás všechny hůře nežli němou tvář. Ale svoboda jednou přijde,” ulevila si hospodyně.

Na dvoře zaštěkal pes a hospodář se rychle vytratil z jizby. Za chvíli se vrátil s párem mladých lidí, kteří se představili jako manželé.

“Tak, nyní jsme už všichni, začneme večeri. Jadvigo, zapal svíčky na stromku,” poručil hospodář.

Mladá žena hbitě zažehla vánoční světla a posíchlala pomoci hospodyni s podáváním večere. Jizbou se roznesla příjemná vůně zapékaných klobás, brambor a kyselého zelí. Kořenila je vůně teplé rybí polévky.

“Nejdříve se pomodlíme a rozdělíme oplatkem,” vybědl hospodář a všichni povstali. Když bylo po tomto slavnostním úvodu, který Poláci tradují celá staletí, zasedli jsme k večeri. Domáci se mě vyptávali, odkud pocházím, a velice se divili, že na Ukrajině jsou také Češi. Pak došlo na koledy. Paní Kiedrowská se divila, že umím i polské.

“A nyní je na vás, panie Waclawie, abyste nám zazpíval vaše koledy.” A tak se stalo, žetoho večera, daleko na Pomoří zazněly Veselé vánoční hody a Narodil se Kristus Pán.

Franek Wensierski, zřejmě náruživý Polák, náhle povstal a upřímně zvolal: “A nyní, drazí, zazpívejme hymnu naší ujařmené vlasti! Okna jsou zabedněná a pes dá varovné znamení, kdyby ...”

Sytý bas starého Kiedrowského se přidal k sopránu nevěsty a altu hospodyně nad nimiž se vinul můj tenor a vše doplňoval byryton mladého Kiedrowského.

Velmi dojatý Torunczak tiše plakal.

Zazpívejte, panie Waclawie, českou hymnu!”

Pamatuji se, že jsem začal velmi slavnostně: “Kde domov můj, kde domov můj ..., a to jest ta krsná země, země česká, domov můj ...”

Zpíval jsem sice o zemi, kterou jsme neznal, ale píseň mi připomínala domov, rodiče, sestry i Štědrý večer mezi nimi a dojetí ovládlo mou hrud’.

“Piekný hymn i zrozumialy,” povzdychla paní Kiedrowská, “každý máme svůj domov, jen aby nám bylo dopřáno v něm pokojně žít!”

“Věřím ve spravedlnost a sílu ruských i našich vojsk, proto neztrácím naději, že se dočkáme pokojného života a dnešní teror jednou pomine,” ujišťoval Kiedrowski.

Trvalo sice ještě hezky dlouho, než se jeho předpověď splnila. Ale dočkal se osvobození statečných Kašubů.

Když jsem v roce 1978 navštívil místa, kde jsem konal otrockou práci, se starým Kiedrowským jsem se už nesešel. Spí svůj sen na Parchowském hřbitově. I starý Torunczak, jemuž vděčím za mnoho dobrého, dozrál jako jablko na stromě.

Z knihy U nás na Volyni, autor Václav Šimek 1993.



Vánoční čas

Vánoční dobroty z Mykolajivky

Mykolijivka nebo také Nikolajevka leží v severní části Doněcké oblasti. Tato vesnice byla dlouhou dobu osídlená mimo jiné i českými osadníky, kteří zde zanechali svoji stopu dodnes viditelnou. Jedna z nich je v místní kuchyni, a proto s radostí přinášíme recepty pocházející z kuchařky "Poklady české kuchyně v Mykolajivce". Kuchařku sestavila Larysa Lanovyk a vyšla na Ukrajině v roce 2020.



Podušky

Suroviny:

200 g másla
200 g smetany
350 g mouky
špetka soli



Na vál prosejeme mouku, uděláme do ní důlek, do něho přidáme máslo, smetanu a sůl. Nožem vše sekáme. Nakonec rukama zpracujeme vláčné, měkké těsto. Těsto dáme do studena na 1 hodinu.

Poté vyndáme a na vále z něj vyválíme 3 mm tenký plát, ze kterého vykrajujeme čtverce se stranou 5 až 6 cm. Na kraj každého čtverce natřeme malinovou zavařeninu. Z jednotlivých čtverců vytvoříme záviny.

Záviny ještě trochu rukama zaválíme, aby se těsto pěkně spojilo, aby se závin při pečení narozvíral. Poté skládáme na plech vytřený tukem. Pečeme 10 minut v troubě vyhřáté na 230 °C. Těsto má být upečené do bleďa, to znamená, že musí jen lehce zezlátnout. Podušky vyndáme z trouby a posypeme moučkovým cukrem.

Babiččiny rady!

Do trouby při nahřívání postavte hrnek s vodou tak, aby se podušky pekly ve vlhkém prostředí (v páře). Podušky musí být bílé.

Škvarkové cukroví

Suroviny:

250 g mletých škvarků
250 g mouky
100 g cukru
1 vejce
citrónová kůra
1 bílek
půl lžičky jedlé sody
sůl



Medovník od Rajmů

Těsto

375 g hladké mouky
100g cukr moučka
150g Hera
2 celá vejce
1,5 lžice medu
1,5 lžičky jedlé sody

Krém

500 ml mléka
100 g cukru
2 vanilkové pudinky
Trocha rumu

Ořechy

100g másla
50g cukr moučka
2 lžice medu

Ze všech surovin připravíme těsto, po chvíli v lednici rozdělíme na dvě části na pečící papír a vyválíme přes mikroten. Jde to velice dobře. Poté upečeme dvě slabé placky a mezi tím vytvoříme z ingrediencí krém. Upečené, vychladlé, ale ještě pevné placky spojíme krémem. Nebojte, placky se nerozpadají. V rozehřáté směsi orestujeme 250 g nasekaných vlašských ořechů a pokryjeme jimi celý moučník.

Škvarky dvakrát umeleme ve strojku na maso. Na pracovní plochu prosijeme mouku a uděláme z ní hromádku s důlkem navrchu. Do něj rozdrobíme mleté škvarky, přidáme cukr, citrónovou kůru, sůl a vejcem zaděláme těsto. Vše vypracujeme v jednolitě těsto a necháme alespoň na 1 hodinu v ledniče. Ze strojku vyndáme nůž. Přes strojek pustíme připravené těsto a trháme asi 2 až 2,5 cm dlouhé tvary. Tvary položíme na plech vytřený tukem a pečeme asi 15 minut v troubě předehřáté na 160 °C.

Babiččiny rady!

Při strouhání citrónu dejte pozor, abyste použili jen žlutou část kůry, bílá je hořká.

Vánoční čas

Vánoce s Olinkou

Vzpomínka

Naše rodina Širců pochází z volyňské Moštěnice, kde jsme prožili mnoho nádherných let, ale také několik smutných a tragických událostí. To horší se odehrálo po převzetí západní Volyně Sověty a pak během války. Proto jsme se rozhodli, že náš další život chceme strávit v Československu. Minulosti člověk však nikdy neujde a těžkosti se objevily i tady v novém domově. Týkaly se naší rodiny, ale našich dalších blízkých. Nejdřív jsme se usadili v Hrušovanech poblíž Žatce, ale měli jsme problémy s přidělenou nemovitostí. Museli jsme statek opustit, a proto jsme se přesunuli do osady Filipov u České Kamenice. Zkrátka začátky v novém domovíně nebyly snadné. Zima je vždy málo přívětivá, ale tady na severu Čech ještě méně. V roce 1950 nebo 1951 před Vánocemi se stala událost, která mohla skončit všelijak, ale možná díky vyšším silám, nebo to bylo těmi Vánocemi, dopadla nakonec dobře.

Kromě nás se do staré vlasti vrátili i příbuzní a měla jsem tu například svoji sestřenku Olinku Tlustou. Jestli byl pro někoho život krutý, tak pro ni to platí obzvlášť. Na Volyni byla zavražděna její matka i bratr. Jakoby toho nebylo málo, tady přišla o svoji sestru Mařenku. Když bylo Mařence asi 12 let, začalo ji zlobit slepé střevo. Sice byla v nemocnici, ale doktoři ji nezachránili a Mařenka zemřela. Olinka byla sama se svým tátou a babičkou. Strýc si časem přivedl novou ženu, ale tehdy patnáctiletá sestřenka si s ní nerozuměla. Dostala nápad, že z domu odejde! Svůj plán svěřila tetě a dne 20. prosince se vydala k nám do Filipova. Vánoce byly za dveřmi. Zima byla až to praštilo a protože telefon v té době nebyl samozřejmostí, nic jsme o jejím příjezdu netušili. Mrzlo asi mínus 15-18 stupňů, silnice z Chřibské byla samé zmrazky a fintilka Olinka se vydala na cestu v lodičkách a silonkách. Prý chtěla být hezká. Kozačky neměla, protože na ně nebyly peníze.

Zádrhel byl v tom, že tady na severu je ještě jeden Filipov, a to u Rumburka. Tenhle Filipov není na tom o moc líp než ten náš, i tam dávají lišky dobrou noc. Nedokážu si představit její zděšení, když vystoupila z vlaku asi v osm večer na nádraží ve Filipově, které bylo v lese a na kterém byla jen dřevěná bouda. Ptala se místních po Šircových, ale marně. Nikdo žádné Šircovi neznal. Ale prý je ještě jeden Filipov, tak ať jede tam. Nějakým vlakem se dostala zpět do Rumburku, jenže jiný vlak už odmatud nejel. Naštěstí se objevila dobrá duše - neznámý mladík, který jí nabídl pomoc. Auto bohužel nebylo k dispozici. Tak se vlakem dostali do Chřibské a odtamtud se rozhodli pro pěší túru směr Česká Kamenice. Čekal je noční pochod dvacet kilometrů a Olinka je šla jen v lodičkách! Na ukazatele si museli svítit sirkami - tak byli vybaveni. Došli k nám ve čtyři ráno a my jsme celí zkoprnělí přivítali vymrzlou Olinkou doma. Mladík, dobrá duše, odešel ve spěchu bez našeho srdečného poděkování, ráno ho zase čekali v práci. My jsme ho tedy neviděli a dodnes nevíme, kdo to byl. Olinka pak s námi strávila celé Vánoce i Silvestra. Vždy když se s Olinkou sejdeme, vzpomínáme na tuhle zvláštní vánoční příhodu a znovu děkujeme neznámému mladíkovi za záchranu.

Text: Soňa Nováková

Volyňská zima

Josef V. Tománek

Volyňské pláně ve sněhu tonou,
odumřel život a kraj je tich,
necítíš kolem přírodu vonnou,
lid se skryl v teplých příbytcích.

Usnulo slunko o letní pouti,
tma rychle houstne, stín padá v kraj,
ulétli ptáci, srdce se rmoutí,
teď udeř v struny, sám sobě hraj.

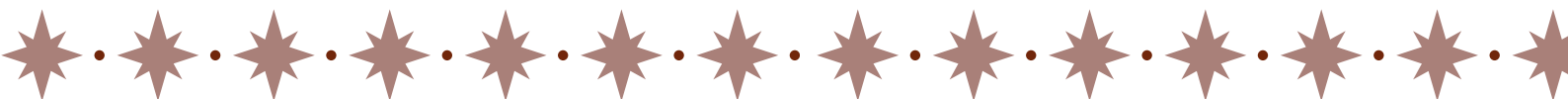
Kouř stoupá z chalup k tmavému nebi,
půdu kdys kyprou poutá dnes led,
jen bílá dálka kolem se šklebí,
všude je bolno se zahledět.

Tiše spí v sněhu úrodné lány,
v rubáše bílé skryt vrcholek hor,
na střechy sedají znavené vrány,
po jaru touží každický tvor.

Do bílých stínů zakleté lesy,
nade vším vládne i teď Boží duch,
a přece se sluch tvůj mlčení děsí.
kéž by se nad nás vznes jarní ruch.

Jaro až vkročí k nám v celé kráse,
úsměvem slunka ozáří svět,
kolem vše najednou krásné hned zdá se,
když v sadě vypučí kouzelný květ.

Kupičov, 4. 1. 1937



“První dny, týdny a měsíce ...”

Rozhovor s Pavlem Dymešem



Letos jsme měli možnost slyšet o aktivitách Ministerstva vnitra, které trvale podporuje české krajany, pokud se rozhodnou žít u nás. Protože volyňští Češi byli a stále jsou významnou krajanskou komunitou, rozhodli jsme se přinést rozhovor s pracovníkem Odboru azylové a migrační politiky MV ČR Pavlem Dymešem.

Mohl byste prosím krátce představit čtenářům Vaši práci na Odboru azylové a migrační politiky Ministerstva vnitra České republiky, případně jeho činnost? Jak se člověk k takovému zaměstnání dostane?

Na ministerstvu vnitra pracuji více než 20 let a po celou dobu je krajanská problematika mou hlavní pracovní náplní. Ke krajanům a jejich přesídlování, integraci, ale i pomoci přímo v místech kde žijí jsem se dostal řadu let před tím při práci v neziskovém sektoru, kde jsme se zabývali mimo mnoha jiných věcí, přesídlováním krajanů z Kazachstánu, rozvojovou pomocí krajanům v Rumunsku, na Ukrajině či v Moldavsku.

Kdy jste se poprvé setkal s volyňskými Čechy a při jaké příležitosti?

Neumím určit moment, kdy jsem poprvé setkal přímo s volyňskými Čechy. Při své práci jsem o od počátku přicházel do styku se zástupci řady krajanských komunit včetně volyňských Čechů.

Všichni víme o pomoci krajanům a obecně ukrajinským občanům po začátku války na Ukrajině. Jak na to vzpomínáte vy? Jak jste to prožíval?

Válka na Ukrajině mne osobně zasáhla asi jako každého, možná o to více, že mám na Ukrajině (i dnes) množství velmi blízkých přátel, spolupracovníků, kolegů, a naopak zde v České republice přátele a kolegy z Ukrajiny ...

Navíc se přepadení Ukrajiny odehrálo v době, kdy zde již 7 let probíhal asistenční program, v jehož rámci pomáháme českým krajanům, ve většině z Ukrajiny, s přesídlením do ČR a následnou

integrací, tudíž nás válka zasáhla i v pracovní rovině. První dny, týdny a měsíce byly naplněny chaosem, kdy jsme se ve spolupráci s MZV, Středočeským krajem, řadou nevládních organizací a zejména krajanskými spolky v ČR i na Ukrajině, snažili pomoci s evakuací krajanů do ČR a následně i se zajištěním pobytových náležitostí.

Postupem času se situace v ČR stabilizovala, nicméně válka na Ukrajině uzavřela cestu do Čech pro řadu krajanů, kteří se buď podílejí na obraně vlasti, nebo naopak zůstali v zajetí na okupovaných územích. I nadále se tedy snažíme s nimi udržovat kontakt, ať přímo, či prostřednictvím zastupitelských úřadů, a pokud je to jenom trochu možné, tak jim nadále pomáhat s přesídlením.

Jak dnes probíhá přesídlení? Liší se to nějak od doby před válkou na Ukrajině?

Přesídlování krajanů probíhá i nadále, ale v důsledku války se jedná pouze o menší počty krajanů, kteří mají možnost Ukrajinu opustit. Mimo ukrajinské krajany však probíhá i přesídlování krajanů z dalších lokalit jako je například Venezuela, Bělorusko, Moldavsko či Rusko.

Jak probíhá integrace do společnosti? Nabízíte třeba pomoc s výukou češtiny nebo při hledání bydlení a zaměstnání? Jaké máte odezvy?

Obecně lze konstatovat, že integrace českých krajanů do společnosti je bezproblémová a vždy byla. Jedná o velmi specifickou skupinu cizinců, která je, i díky vazbě na ČR a svým českým kořenům, vysoce motivována k začlenění se do společnosti.

Smyslem našeho asistenčního programu je právě usnadnění „startu“ nového života v České republice. Krajanům je poskytována intenzivní pomoc a podpora ať formou přechodného ubytování, kde je jim věnována úžasná péče ze strany vedení a personálu Hotelu Vltava, či formou přímé sociální práce a asistence ze strany pracovníků naší partnerské organizace, kterou je dlouhodobě Arcidiecézní charita Praha, respektive její migrační středisko. Sociální pracovníci, ale i další kolegové vč. lektorů českého jazyka, pomáhají krajanům řešit veškeré komplikované situace do nichž se mohou dostat, včetně pomoci při hledání bydlení, zaměstnání, zdravotní péče apod.

Jak se mohou krajané přihlásit k přesídlení?

Přihlášení se do programu se provádí při podání žádosti o povolení k trvalému pobytu na konzulárním odd. příslušného zastupitelského úřadu. Tam jsou také k dispozici všechny informace. Účast v programu není nároková a posuzuje se každý případ individuálně.

Odešel před 40 lety ...

Vzpomínka na Vladimíra Libovického



Vladimír Libovický, když slavil Štědrý den v Curychu.

Vladimír Libovický ve svých rolích.

Máte přehled o tom, kde je momentálně v České republice nejvíc krajanů?

Na tuto otázku je odpověď složitá, neboť nevedeme žádnou komplexní databázi krajanů. Z nově příchodících krajanů, tedy po roce 2015, je nejvíce osob v Praze, Plzeňském, či Středočeském kraji. Stejně tak ale jsou významné komunity krajanů i z předchozích období např. v Pardubickém kraji, na Vysočině či na jižní Moravě.

Existují ještě nějaké další krajanské komunity v zahraničí, jejichž „členové“ měli v minulosti ale i nyní zájem o migraci do ČR? Je ministerstvo v součinnosti s nějakými jinými krajanskými spolky?

Jak jsem uvedl již dříve, Česká republika věnuje pozornost přesídlování krajanů od svého vzniku v roce 1993. Za tu dobu byla různá pomoc poskytována krajanům v celém světě. V rámci přesídlovacích programů tak do ČR přicházeli krajané z Kazachstánu, Ruska, Moldavska, Uzbekistánu, bývalé Jugoslávie či Venezuely. Obecně však platí, že mezi největší krajanské komunity přesídlené do ČR patří krajané z Ukrajiny, nikoliv pouze z Volyně, ale i z ostatních oblastí a krajanských komunit.

Co máte na své práci nejraději a čím Vás nejvíc naplňuje?

Na své práci mám rád to, že přináší smysluplnou pomoc konkrétním lidem, kteří ji potřebují. Zároveň mám to štěstí, že mohu pracovat se skvělými kolegy ať na našem ministerstvu, nebo na ministerstvu zahraničních věcí, a zejména s kolegyněmi a kolegy v migračním středisku Arcidiecézní charity Praha, bez nichž by pomoc krajanům nebyla možná.

Přípravila: Natálie Chejnovská, foto: Pavel Dymeš a MV ČR.

V prosinci si připomeneme čtyřicet let, kdy tento svět opustil jeden z nejvýznamnějších Čechů z Volyně z umělecké oblasti pan Vladimír Libovický. Byl nejen baletní mistr, sólový tanečník, choreograf a činoherní režisér evropské úrovně, na sklonku života také malíř, ale i výjimečná osobnost kulturního a společenského života první poloviny dvacátého století. Nejslavnější rodák z ukrajinské obce Noviny České, umělec, pro kterého byl tanec životní potřebou, protože do něj vkládal všechny své pocity a myšlenky. Proto jsem se rozhodla o tomto významném představiteli meziválečné i poválečné kultury napsat následující řádky, aby neupadl v úplné zapomnění.

Vladimír Libovický byl náš strýc. Moje rodina Synkových se propojila s rodinou Libovických při uzavření manželství sestry mého otce Antonie Synkové s Jaroslavem Libovickým, který byl Vladimírův bratranec. Obě rodiny se spolu přátelily již od příchodu našich předků z Čech na Volyň v sedmdesátých letech devatenáctého století. Pradědové byli zakladateli obce Noviny České, kde spolu v těsném sousedství po tři generace téměř osmdesát let společně žili až do návratu do Čech v roce 1947. Soužití pokračovalo i nadále při usídlení na Žatecku ve Staňkovicích a Tvršicích, kde bydlel i Vladimír Libovický. Zde jsem prožila prvních šest let svého dětství. Z této doby se datují první vzpomínky na strýce Vladimíra při nejrůznějších rodinných setkáních, kde jsem často slýchala všechna ta jeho poutavá a kouzelná vyprávění o životě v cizině a obdivovala jeho umění. Později se naše cesty rozdělily, o osudech strýce jsme dostávali zprávy od příbuzných, ale více jsme se bohužel neseekali. Moje vlastní vzpomínky na strýce Vladimíra jsou sice sporadické, ale přesto jsem našla dostatek materiálů, abych mohla přiblížit jeho nelehkou životní pouť od vrcholu slávy až do bolestného konce. Výstižně ho charakterizuje tanečnice Nina Jirsíková, která se s ním stýkala až jako se starším pánem v důchodu. Ve své vzpomínkové knize říká, že byl tanečníkem, partyzánem a bojovníkem za lepší zítřky celou svou životní prací. Vladimír se narodil 10. listopadu 1906 v obci Noviny České v oblasti Volyně, kde v té době byla početná krajanská menšina. Na Volyni strávil prvních osmnáct let svého plodného života. V roce 1912 začal chodit do české školy v Novinách. Protože už od dětství měl velký zájem o balet, proti vůli otce zemědělce v sedmnácti letech odešel studovat na nově otevřenou taneční školu choreografa, herce a baletního tanečníka Vasila K. Avramenka ve městě Rovně.

Marie Kloučková, 90 let života Medailonek

O rok později na příkaz otce přestoupil na Zemědělskou technickou školu ve Velkých Opatovicích u Blanska. Tehdy tam také hrál ochotnické divadlo a navázal styky s Jiřím Mahenem, herci Bedřichem Karenem a Karlem Kolářem. Na Volyň se již nevrátil. V roce 1928 ze školy utekl do Prahy, kde studoval střední baletní školu Jelizavety Nikolské, primabaleríny Národního divadla v Praze. Už od druhého ročníku veřejně vystupoval. Dva roky tančil ve Velké operetě v Praze u Borise Milce, poté byl sólistou v Městském divadle na Král. Vinohradech a v Aréně na Smíchově. Školu zakončil maturitou ve věku dvacet osm let a v letech 1934–1937 působil ve Slovenském národním divadle v Bratislavě jako první sólista baletního souboru a jevištní partner Elišky Fuchsové-Lehotské. V květnu roku 1937 byl jmenován uměleckým a generálním ředitelem Zemského podkarpatského národního divadla v Užhorodu. V roce 1938 odešel do Chustu jako choreograf a později ředitel Nové scény, kde působil až do jejího uzavření po maďarské okupaci Podkarpatské Rusi v březnu 1939. V prosinci 1938 se byl loučit s Janem Masarykem, který po své rezignaci na funkci vyslance v Londýně po mnichovské dohodě opustil ministerstvo zahraničí a odplul do USA. V roce 1939 jel Vladimír společně s baletem Národního divadla v Praze na mezinárodní festival do Curychu a v neutrálním Švýcarsku zůstal po téměř celé válečné období, působil zde jako baletní mistr a sólista na operních scénách. Když se spojenecké armády v červnu 1944 vylodily v Normandii, otevřela se snadná cesta ke vstupu do naší zahraniční armády i pro Čechy a Slováky pobývající na území neutrálního Švýcarska. Týkalo se to i Vladimíra Libovického, který se dostal do Velké Británie a tam byl odveden 5. ledna 1945 do čsl. zahraniční armády, poté přemístěn ke spojovací rotě Československé samostatné obrněné brigády ve Francii a s ní byl nasazen v boji. Po válce se vrátil i s celou brigádou do vlasti a dnem 29. července 1945 byl demobilizován. Po osvobození strávil sezónu 1945/46 v Pražském divadle pro mládež M. Mellanové.

Roku 1946 založil v Praze taneční složku Armádního uměleckého souboru Víta Nejedlého a byl jejím choreografem. V roce 1947 vyhověl Vladimír žádosti Svazu Čechů z Volyň, aby věnoval své zkušenosti k povznesení kulturní úrovně zejména volyňské mládeže a odešel z Prahy do Žatce, kde v témže roce ustanovil a vedl Soubor volyňské studující mládeže. Jako kulturní referent Svazu Čechů z Volyň se podílel na uspořádání celostátních soutěží lidového umění volyňských Čechů tzv. olympiád v letech 1948–1950. Po odchodu ze Žatce v padesátých letech spolupracoval rovněž s ochotníky v Českých Budějovicích a jinde.

V letech 1954–1957 působil opět na Slovensku. Byl choreografem Ukrajinského národního divadla v Prešově a od roku 1956 Podduklianského umeleckého ľudového súboru. Napsal libreto a jako choreograf uvedl premiéru baletu Marijka – Karpatská rapsódie Radovana Fest-Spišiaka. Straniční funkcionáři neodpustili Vladimírovi předválečné působení na Zakarpatí, spolupráci s premiérem a poté prezidentem Augustinem Vološinem, a nakonec samozřejmě službu v „západní armádě“. Musel odejít na penzi a téměř dvacet let strávil ve vesnici Psáry u Prahy, kde choval včeličky a maloval fantastické obrazy. Dále se stýkal s herečkou a režisérkou Mílou Mellanovou, tanečnicí Ninou Jirsíkovou, s ukrajinskou malířkou a spisovatelkou Evou Bissovou. Navštívil ještě dvakrát svůj rodný kraj na Ukrajině a prohlédl si tam vlastní muzeum. V srpnu 1965 se oženil s Antonií Soukupovou rozenou Hronovou. Když Antonie 26. února 1976 zemřela, vrátil se do Prahy a prožil zde zbytek svého života. Ve své závěti daroval svoji pozůstalost sestřenicí, která o něj pečovala poslední měsíce jeho života. Vladimír Libovický zemřel v nemocnici v Praze - Krči dne 18. prosince 1984 na rakovinu hrdla osamocený, postradatelný a v zatracení. Jeho pozůstatky byly uloženy do Urnového háje v Praze – Radotíně, později byly přemístěny do Černošic na zahradu u domu jeho příbuzných, rodiny Pichrtových.

„Život mrtvých je vložen do srdce živých“ – Cicero

Text: M. Čonková, zdroj: rodinný archiv a rodokmen, foto: volynaci.cz.



Marie Kloučková v roce 1964.

Když jsem před deseti lety na setkání pražského regionu byl jako nový člen vyzván, abych se představil, ozvalo se zpovzdálí: „Toho jsem vozila v kočárku.“ Tak jsem se po letech setkal s Marií Kloučkovou; naše rodiny se znaly z mé rodné Aše. Často jsme pak vzpomínali na společné zážitky a postupně se dostávali k rozprávám o životě na Volyň, zážitkům a pocitům při reemigraci a současném dění. Dohodli jsme se, že budu vše zpracovávat spolu s rodinnými dokumenty pro uložení v Národním archivu. Marie Kloučkové si vážím např. za její přehled, lidskost a odvalu vyslovovat své názory, které si uměla vždy obhájit. Blahopřeji jí k nastávajícím devadesátinám a do dalších let jí přeji vše dobré.

Rodina

Marie Kloučková se narodila ve volyňské Kolonii Bludov 14. prosince 1934, a tak je závěr letošního roku ve znamení oslav jejích devadesátin. Její rodiče pocházeli z početných rodin - tatínek Alexandr Klouček (*1911 Kolonie Bludov, +2007 Aš) z české a maminka Antonie, rozená Vondrová (*1915 Rovno, +1984 Praha) z česko-polské. Tatínek byl jako dělostřelec Svobodovy armády na Dukle raněn, pak převezen do lazaretu a po svém vyléčení převelen do sovětských opraven tanků (v obci Kiverci nedaleko Lucku) a nakonec demobilizován. Byl to „univerzál“, který se zajímal o veškeré dění ve společnosti a uměl vyrobit a opravit téměř všechno. Za války poslouchal tajně ve stodole rozhlasové vysílání z Londýna (o moskevském vysílání v Kolonii Bludov tehdy neměl nikdo ani ponětí) a po válce zase ve své ašské soukromé dílničce vysílání Svobodné Evropy. Marie Kloučková tam s ním často vedla dlouhé rozpravy o podstatě života na Volyňi a chování společnosti napříč politickými režimy, a to ve všech souvislostech. Marie má dva bratry, kteří žijí v Aši – Jiřího (*1937) a Vladimíra (*1945). Rodina Kloučkova, která zažila dramatické události, je příkladem pospolitosti a vzájemné podpory, která všechny její členy držela a dosud drží pohromadě. Marie Kloučková se dodnes zajímá o historii, veškeré dění ve společnosti a v našem volyňském sdružení. Má odvalu své názory prezentovat, diskutovat o nich a v odůvodněných případech je korigovat. Po celý svůj život zachovává otevřenost a přímost, díky které leckdy zažívala a zažívá mnohá příkoří.



Tatínek na Volyni v roce 1929 (vlevo).



Před odjezdem do Rovna, v Bludově v roce 1944 (třetí zprava).

Kolonie Bludov

Kolonie Bludov se nacházela v okrese Meziříč (Meziříč) u ukrajinské obce Bludov, východně od Rovna nedaleko polsko-sovětské hranice, a patřila do polské Západní Volyně. Ve 22 usedlostech („samotkách“), obklopených poli, žilo 116 obyvatel (stav před reemigrací v roce 1947). Statky byly vybaveny sály, ve kterých se střídavě konaly taneční zábavy a odehrávaly další slavnostní události. V kolonii byly spolky (hasičský a tělovýchovný, které vedl Alexandr Klouček, a krejčovský, zvaný „šicí“) a obecná škola (1.-5. ročník) – ostatní spolky a vyšší školy byly v nedalekém Meziříčí.

Marie Kloučková vyprávěla: „Situace v Kolonii Bludov ke konci války byla těžká – jako bychom se vrátili do prvobytně-pospolné společnosti. Vzhledem k vývoji událostí a častým změnám politických režimů prakticky nefungovaly peníze (stálou hodnotu měly pouze zlaté carské „pětky“ nebo „desítky“). Zboží (např. látky, oděvy) nebyly k dostání. Nastalo období naturálních směn a řadu věcí jsme si museli vyrábět sami (opravovat a šít boty, přešívát šaty, vyrábět nábytek a další předměty, atd.). Zažívali jsme pocity nejistoty z chaosu a strachu z Banderovců („samotky“ byly snadnějším „terčem“ teroru zejména u polských nebo česko-polských rodin) a také sovětských orgánů. Ty zabavovaly vše vč. koní a přijížděly se seznamy statkářů - „kulaků“ s vlastnictvím půdy nad 6 ha, určených pro transport na Sibiř. Od 1. 9. 1939 byli prakticky všichni muži z Kolonie Bludov odvedeni do polské, sovětské nebo československé armády a zbyly zde jen matky s dětmi. Zažili jsme příchod Rudé armády, jejíž vojáci přijeli s povozy taženými zuboženými koňmi a byli špatně vyzbrojeni a oblečení. Tak vypadala „armáda bojující“. Uvedená situace ke konci roku 1945 přispěla k našemu rozhodnutí odjet do Zdolbunova v naději, že tam nejhorsí dobu přečkáme a dočkáme se reemigrace do ČSR, o které se mezi Volyňáky mluvilo.“

Zdolbunov

Ve svém vyprávění Marie Kloučková pokračovala: „Ve Zdolbunově jsme měli příbuzné (rodinu mamčinina bratra), kteří nám zprostředkovali pronájem malé místnosti (kolem 20 m²), ve které naše pětičlenná rodina včetně tehdy dvouměsíčního bratra Vladimíra přebývala. Byl s námi už i náš šikovný tatínek, který zde vše opravil a ze sehnání dřeva vyrobil i nábytek. Ani ve Zdolbunově to nebylo jednoduché. Zažívali jsme nájezdy vyhladovělých lidí z vnitrozemí. Nedlouho po skončení války už zde byly speciální sovětské jednotky NKVD, k jejichž prvnímu úkolu patřilo přejmenování ulic (např. na Leninovu), což u utečenců, kteří hledali na starších adresách své příbuzné, způsobovalo zmatek. Na rozdíl od zdevastovaných sovětských jednotek, které jsme v Kolonii Bludov zažili, byly luxusně oděné a měly k dispozici auta; zřizovaly zde obchody s luxusním zbožím pro potřeby svých rodin. Zabíraly nejlepší ze zabavených

domů a věcí. Fasovaly konzervy UNRA, americké cigarety, klobásy a další nedostatkové zboží. Říkali jsme jim „armáda rabující“. S nadějí jsme se těšili na cestu do ČSR.“

Reemigrace – cesta do pravlasti

Marie Kloučková dále vyprávěla: „Vagonní seznam č. 5 ze dne 19. 3. 1947 vypovídá, že náš transport měl pořadové číslo IV. Transport jel po trase Zdolbunov-Mukačevo (překládká ze širokorozchodných na úzkorozchodné vagony) a Čop. Po různých peripetiích jsme konečně přešli hranici na Slovensko a dojeli do Košic, kde se nám dostalo patřičné zdravotní a hygienické péče, mohli jsme se najíst a obdrželi jsme peníze. Bylo to provázáno silnými emocemi. Ležela jsem pod střechou vagonu a okénkem se zájmem pozorovala slovenské hory a okolní krajinu, tak rozdílnou od rovinaté volyňské. Zhruba po 3 týdnech od odjezdu ze Zdolbunova jsme dorazili do Prahy, což byl pro nás krásný zážitek. Pak jsme pokračovali do Žatce, kde na nás nikdo nečekal – neměli jsme zde žádné příbuzné. Po zjištění, že v tomto regionu už jsou veškerá hospodářství a stavení rozebrána, jsme zamířili do zdevastovaného západního pohraničí a dorazili do Aše. Rodiče byli zděšení, když jsme přišli do totálně vyrabovaného a zdevastovaného domu, který nám byl přidělen. Navíc zde Volyňáci nebyli vždy přijímáni vřele, např. museli leckdy vyslechnout, že jsou – vzhledem ke svému přízvuku – ‘Rusáci’.“

Školy

Ke školství Marie Kloučková řekla: „Na Západní Volyni byly v jednotlivých obcích obecné školy (1.-5. třída). Vyšší školy byly v okresních (v našem případě Meziříčí) nebo krajských městech. Samozřejmě v Kyjevě byly školy všech zaměření a stupňů. Na Volyni začínala školní docházka od věku 7 let. Já jsem v Kolonii Bludov navštěvovala obecnou školu. V dalším vzdělávání jsem pokračovala až v ČSR. Ve školách na Volyni se kladl důraz na matematiku a fyziku, vyučovalo se v postupně polštině, ukrajinštině a ruštině. Český jazyk se vyučoval jen okrajově. Jenom někteří volyňští Češi měli šanci češtinu perfektně zvládat, pokud pocházeli např. z českých učitelských rodin, navštěvovaly české mateřské školy nebo navíc bydleli ve větších obcích či městech, kde byly knihovny s přísunem literatury a časopisů.“

To pro ně bylo výhodou po příjezdu do Čech. V Aši jsem nastoupila ve 2. pololetí 1947 do 5. třídy obecné školy. Převyšovala jsem značně české spolužáky v matematice, ale byla jsem oproti nim zpožděná ve znalosti češtiny. Všichni se mě ptali, jestli neopakují ročník, protože jsem navíc byla o 1 rok starší. Ve školním roce 1947-48 jsem absolvovala 1. třídu měšťanské školy a v dalším školním roce 1948-49 jsem byla přeřazena do tzv. JUKu, který byl překlenovacím stupněm nově zaváděného systému školství. Školské reformy Zdeňka Nejedlého přinesly spoustu zmatků. Ašští učitelé ke mně byli vlídní, pomáhali mi i formou doučování a tuto péči završili návrhem, abych ve studiu pokračovala v žateckém gymnáziu. Dokonce mi vyřídili přihlášku. Proti tomu byla moje maminka, ale tatínek mě podpořil – na Volyni nebylo běžné umožňovat ženám vzdělávání. V žateckém gymnáziu jsem absolvovala 4 ročníky (1949-50, 1950-51, 1951-52 a 1952-53) a završila ho v roce 1953 maturitou. Volyňáci, kteří zde studovali do roku 1950, ještě zažili kvalifikovaný apolitický profesorský sbor a měli svobodnou volbu ve výběru vysokých škol podle svých představ. Poté však do školy dorazily politické praktiky – následovaly rotace profesorů do vzdálenějších škol, dosazování „dělnických kádru“ a zřizování „dělnických“ školních tříd s možností zkráceného získání maturitní zkoušky. Nová ředitelka zaváděla stranické metody a jsem přesvědčena o tom, že měla za úkol sledovat Volyňáky jako protistátní živly. Dostali jsme např. pokyn, že na maturitním tablu musíme být ve svazáckých uniformách, což nebylo obvyklé ani v Praze. Pokud měl někdo zájem studovat na vysoké škole, byl směřován přednostně na VŠ báňskou do Ostravy – ke škodě techničtější nebo jinak nadaných volyňských studentů. Při svém prvním zaměstnání jsem dálkově absolvovala v letech 1953-54 čtyři semestry v Knihovnické katedře Filosofické fakulty UK, a to v některých předmětech společně se studenty čerstvě založené Katedry žurnalistiky. Byla to pro mě zajímavá zkušenost – jednak vzhledem k obsahu studia a také pro možnost komunikace s budoucími novináři, což se mi pak hodilo při jednom z mých zaměstnání. Po nástupu do svého čtvrtého zaměstnání jsem dálkově v letech 1964-70 – s patřičnými odklady vzhledem k mému náročnému povolání – studovala na Právnické fakultě UK, kterou jsem završila promocí a získala tak titul Mgr. V 1. polovině 70. let jsem na Právnickou fakultu UK podala přihlášku k rigorózní zkoušce, která mi vzhledem k posudku kádrového oddělení zaměstnavatele nebyla umožněna, přestože jsem měla hotovou a fakultou pochvalně hodnocenou disertační práci. V této době se u mě objevily zdravotní potíže, a tak jsem to neřešila. Navíc jsem se pro studium rozhodla ze zájmu o právníčinu a ne pro získání titulu JUDr., jak bylo a dodnes je u některých studentů zvykem. Pro mě bylo důležitější to, že za mě hovořila práce.“

Promoce na Právnické fakultě v Praze v roce 1970.



Marie Kloučková v roce 2022 (MK).

Zaměstnání

K profesní kariéře Marie Kloučková sdělila: „Po ukončení žateckého gymnázia jsem v letech 1953-57 pracovala v Krajské knihovně Ústí nad Labem, která tehdy byla z celostátního pohledu vzorová. Měla jsem zde štěstí na vzdělaného ředitele, který mi svěřil metodické řízení vesnických knihoven ústeckého kraje, a prosadila jsem pestřejší výběry knih (do té doby byly plné „díly“ např. od Fučíka, Lenina, Stalina apod.), které zajistily vyšší návštěvnost. Navázala jsem přitom kontakty s různými vydavatelstvími. Na základě své úspěšné činnosti v ústecké knihovně jsem dostala nabídku pracovat v Praze. Naskytla se mi příležitost pracovat pod hlavičkou ČSM v nakladatelství a vydavatelství Mladá fronta. Po celé ČSR jsem organizovala různé celostátní literární soutěže a komunikovala tak s řadou známých spisovatelů. Zde jsem pracovala v letech 1957-1960. V roce 1961 jsem přešla do Sdružení nakladatelů a knihkupců a začala pracovat v redakci týdeníku NOVÉ KNIHY. Zde jsem pracovala do roku 1973 a dále spolupracovala s dalšími známými českými a slovenskými spisovateli včetně těch, kteří byli od roku 1969 perzekvováni nebo emigrovali – např. Ludvík Vaculík, Milan Kundera, Jiří Grůša. Díky znalosti ruštiny jsem provázela na československých turné sovětské spisovatele a jejich příbuzné či spolupracovníky (např. Borise Polevého, sestru a sekretářku N. A. Ostrovského), s nimiž jsem zažila neformální lidská setkání, která nekorespondovala s tím, jak byli prezentováni prorežimními médii. Od začátku 70. let jsem absolvovala politické prověrky, po kterých mi bylo ze strany zaměstnavatele dáváno na vědomí, že mé další působení zde je nežádoucí, a tak jsem se v roce 1973 rozhodla dát výpověď a začala hledat nové zaměstnání. Pak jsem nastoupila do ČEZu, kde jsem pracovala v letech 1973 až 1991 jako právnička a vyřizovala spoustu majetko-právních záležitostí (např. vypořádání pozemků pro jadernou elektrárnu Temelín). Bylo to mé čtvrté a poslední zaměstnání. V roce 1991 jsem odešla do důchodu.“

Marie Kloučková je členkou SČVP 31 let, mezi jeho členy se setkala se spoustou příbuzných a známých (např. s Irenou Malínskou nebo Miloslavou Žákovou). Pracovala jako redaktorka Zpravodaje SČVP, kde využila svých znalostí a kontaktů ze svých předchozích profesí.

Text: M. Košťál, foto: M. Košťál (2022), archiv Marie Kloučkové.

Príspevky na tisk říjen - listopad 2024

Region Brno:

Miroslav Rejchrt 300 Kč, Drahomíra Volfová 200 Kč, RNDr. Anatolij Dražan 200 Kč, Alžběta Bezděková 200 Kč, Milada Krajzlová 200 Kč, Eleonora Jaitnerová 200 Kč, Marie Pechalová 300 Kč, Antonie Moravcová 200 Kč, Radmila Hiblerová 500 Kč, Milada Čechová 200 Kč, Alexander Dufek 400 Kč.

Region Žatec:

Jaroslav Nový 300 Kč, Božena Hodalová 200 Kč, Růžena Šrámková 300 Kč, Danuše Kopecká 200 Kč, Vladimír Jeníček 1 000 Kč, Miroslav Kadavý 300 Kč, Jaroslav Nízky 700 Kč, Miroslav Lešák 200 Kč, Helena Mlejnková 200 Kč, Marie Kadavá 300 Kč, Ludmila Skalníková 200 Kč, Antonie Černá 200 Kč, Jiřina Koppová 200 Kč, Helena Součková 200 Kč, Věra Turšnerová 200 Kč, Marie Šlechtová 700 Kč, Viktor Martínek 300 Kč, Bohumil Martínek 300 Kč, Bohumila Sulovská 300 Kč.

Region Uničov-Šternberk:

Ing. Josef Faltys 300 Kč.

Region Litoměřice:

Mikuláš Prošek 200 Kč, Miloslav Bohatec 100 Kč, Jiří Lucius 50 Kč, Soňa Nováková 500 Kč, Milena Dostálová 100 Kč, Ludmila Halamová 200 Kč, Jaromír Janouch 50 Kč, Václav Větrovec 200 Kč, Věra Schleissová 100 Kč, MUDr. Jiřina Fojtů 400 Kč, Jiřina Hřibová 200 Kč, Irena Dvořáková 200 Kč, Miluše Dvořáková 200 Kč, Marie Hueberová 200 Kč, Vlastimil Bohatec 300 Kč, Miroslav Bohatec 100 Kč, Irena Pötschová 200 Kč, Jiří Hendrych 1 000 Kč, Jiřina Kolouchová 200 Kč, Ing. Jaroslav Gól 400 Kč, Jaroslav Opočenský 500 Kč, Miroslava Klepsová 500 Kč, Albrechtovi 500 Kč, Mgr. Anna Švihlíková 300 Kč, Hana Novotná 200 Kč, RNDr. Petr Novák 50 Kč, Chudobovi 200 Kč, Ing. Antonín Kučera 200 Kč, Mgr. Alena Malimánková 200 Kč.

Region Olomouc:

Josef Novák 600 Kč.

Region Chomutov:

Josef Lněniček 300 Kč, Nedbálková Vlasta 200 Kč, Šatrová Miloslava 200 Kč, Haldovská Ludmila 200 Kč, Rösslerová Luba 100 Kč, Vetyšková Radka 200 Kč, Krausová Eva 200 Kč, Majdčinská Ludmila 400 Kč, Ludvík Jaroslav 200 Kč.

Region Teplice:

Irena Chynová 500 Kč.

Region Moravskoslezský:

Vilém Jersák 700 Kč, Antonie Kelnerová 350 Kč, Jiří Křivský 300 Kč.

Region Praha:

Viktor Vigner 200 Kč, Ing. Václav Vohralík 700 Kč, Ing. Josef Kindl 200 Kč, Darie Saveláková 200 Kč, Ing. Viktor Ballada 200 Kč, Ing. Anatol Kopista 200 Kč, Žofie Kvasničková 700 Kč, Vendulka Táborská 200 Kč, nejmenovaný dárc 200 Kč.



Region MORAVSKOSLEZSKÝ

V prosinci slaví pan **René Mach**, nar. Havířov, bytem Frýdek-Místek - 55 let; a paní **Vlastislava Kopecká**, nar. Moldava, bytem Hladké Žitovice - 87 let.

V lednu slaví paní **Mgr. Jarmila Burešová**, nar. Nový Jičín, bytem Ostrava-St. Bělá - 65 let; paní **Věra Dvořáčková**, nar. Hranice, bytem Hranice - 70 let; pan **Jaroslav Loukota**, nar. Malovaná, bytem Kunín - 80 let; pan **Rostislav Zeman**, nar. Malý Špakov, bytem Kopřivnice - 82 let; pan **Josef Zumer**, nar. Dembrovka, bytem Krnov - 84 let; pan **Vilém Jersák**, nar. Pokosy, bytem Hodoňovice - 87 let; pan **František Dubec**, nar. Velký Špakov, bytem Fulnek - 88 let; a paní **Marie Dvořáková - Zběravská**, nar. Martinovka, bytem Krnov - 94 let.

Všem jubilantům přejeme jen dny plné zdraví, vitality, pohody, radosti, spokojenosti a také štěstí.

Region BROUMOV

V říjnu oslavila 80 let paní **Marie Černochová** z Újezdce, nyní z Benešova u Broumova. V lednu oslaví 92 let pan **Josef Holý** z Alexandrovky, nyní z Nového Města nad Metují, a 87 let paní **Marie Tomášková** z Hrušvic, nyní z Vítězné - Koclířov.

Všem našim oslavencům přejeme pevné zdraví, štěstí a rodinou pohodu.

Region CHOMUTOV

V prosinci oslaví 88 let paní **Miloslava Dlouhá** z Antonovky, bytem Klášterec, 70 let paní **Marie Kúgelová** roz. Kváčová z Chomutova.

V lednu oslaví 81 let paní **Halina Afitská** z Kupičova, bytem Jirkov, 96 let pan **Vladimír Licinberg** z Dlouhého Pole, bytem Chomutov, 87 let paní **Ludmila Majdčinská** z Boromel, bytem Jirkov.

Všem jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Region BRNO

V prosinci oslavuje 87 let paní **Milada Krajzlová** roz. Němcová ze Zálesí, nyní Brno, 86 let paní **Eleonora Loskotová** roz. Musilová z Libanovky, nyní Židlochovice.

V lednu oslaví 87 let paní **Eleonora Jaitnerová** ze Stromovky, nyní Brno, 50 let paní **Ing. Andrea Lásková**, roz. Kynštová, nyní Brno.

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region PRAHA

V prosinci oslaví 90 let **Mgr. Marie Kloučková** z Bludov, nyní Praha, 81 let **Ondřej Boček** z Bocanovky, nyní Měník, 80 let **Ludmila Růtová** z Rozděstvena, nyní Smržov, 65 let **Jiří Porazík** z Rakovníka, nyní Praha, 30 let **Bc. Tereza Balladová** z Prahy, nyní Kamenné Žehrovice.

V lednu oslaví 94 let **Ing. Leon Polívka** z Hlinska, nyní Tábor, 89 let **Irena Vaníčková** ze Zálesí, nyní Nymburk, 87 let **Jiří Rébl** z Kopče, nyní Svinná-Stříbro, 82 let **JUDr. Václav Mastný** z Hlinska, nyní Praha, 80 let **RNDr. Larisa Stará** z Rovna, nyní Hořice, 75 let **Ing. Miloslav Košťál** z Aše, nyní Radvanice, 75 let **Jiřina Skalická** z Žatce, nyní Praha, 70 let **Bc. Danuše Bindíková** z Plzně, nyní Rakovník, 55 let **Antonín Ballada** z Novokrajeva, nyní Kamenné Žehrovice.

Všem jubilantům srdečně gratulujeme a do dalších let přejeme pevné zdraví.

Region DOMAŽLICE

V listopadu oslavila předsedkyně našeho regionu paní **Drahomíra Jandíková** z Miřkova 65. narozeniny.

Dodatečně přejeme mnoho štěstí, zdraví, spokojenosti, méně starostí a více radostí. Hlavně děkujeme za výkon funkce.

Region VYŠKOV

V prosinci slaví 80 let pan **Rostislav Jirásek** z Novin Českých, bytem Vyškov, 82. narozeniny oslaví **Jana Jirásková**, rozená Ringlová, bytem Vyškov.

Oslavencům přejeme všechno nejlepší a hodně zdraví.

Region OLOMOUC

V prosinci oslavuje 75 let paní **Miroslava Pospíšilová** z Olomouce, 65 let pan **Vladimír Polák** z Olomouce-Topolany.

Oběma jubilantům přejeme pevné zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region ŠUMPERK

V prosinci oslavuje 91 let paní **Evženie Hamplová** roz. Hajná z Dohorostají, nyní Šumperk.

V lednu oslaví 87 let paní **Antonie Tichá** roz. Svítková ze Zborova, nyní Vikýřovice.

Oběma jubilantkám přejeme pevně zdraví a životní pohodu do dalších let.

Region LITOMĚŘICE

V prosinci oslaví 60 let **Ing. Vladimíra Huřtáková** z Českého Straklova, bytem v Hostivicích, 75 let **Jaroslav Opočenský** z Českého Boratína, bytem Chotiněves, 89 let **Lydie Bečvaříková** z Českého Straklova, bytem DPS Louny, 96 let **Marie Hueberová** z Mirohoště, bytem Lysá n. L., 86 let **Renata Hyngarová** z Michalovky, bytem Ústí n. L., 86 let **Slavomír Chudoba** z Českého Boratína, bytem Úštěk, 83 let **Jiří Lucius** z Boratína, bytem Litoměřice, 82 let **Drahomíra Nagyová** z Českého Straklova, bytem Žlutice, 93 let **Mikuláš Prošek** z Mirohoště, bytem Liběšice, 93 let **Helena Zemanová** ze Zaržicka, bytem DD Ústí n. L.-Dobětice.

V lednu 2025 oslaví 60 let **Jaroslava Chudobová** z Rovna, bytem Brňany, 70 let **Věra Schleissová** z Boratína, bytem Litoměřice, 81 let **Ing. Jaroslava (Průšová) Mocová** ze Straklova, bytem Ústí n. L., 80 let **Miloslav Šimberský** z Boratína, bytem Liběšice, 84 let **Jaroslav Vyleťal** z Křemence, bytem Ústí n. L.

Všem oslavencům přejeme všechno nejlepší a hodně zdraví do dalších let.

Region MOHELNICE

V prosinci se dožívá 65 roků paní **Švubová Libuše** z Mohelnice, 70 roků pan **Vohralík Vlastislav** z Libivé. V lednu oslaví 88 roků pan **Kuchař Jiří** z Dermaně a 55 roků paní **Nováková Jana** z Červené Vody.

Všem našim jubilantům přejeme hodně zdraví, štěstí a spokojenosti.

Region ŽATEC

V prosinci oslaví 82 let paní **Marie Kočová** z Bludova, nyní Louny, 83 let paní **Emilie Kudrnáčová** z Ludhardovky, nyní Žatec, a 84 let paní **Ing. Zdeňka Ženíšková** ze Sofievky, nyní Střížov.

V lednu oslaví 90 let paní **Antonie Černá** ze Sviščova, nyní Žatec, 87 let paní **Marie Fialová** z Novokrajeva, nyní Měcholupy, 92 let paní **Věra Moravcová** z Michalovky, nyní Žatec, 88 let paní **Emilie Nechmačová** z Novokrajeva, nyní Karlovy Vary, 83 let paní **Naděžda Nesvadbová** z Volkova, nyní Žatec, 86 let paní **Jiřina Nosková** z Volkova, nyní Žatec, 94 let paní **Ing. Lydie Šlehoferová** ze Semidub, nyní Praha, 94 let paní **Eugenie Štípková** z Novostavců, nyní Velemyšleves, 87 let paní **Anna Šulitková** z Michalovky, nyní Velichov, 92 let paní **Božena Vávrová** z Novokrajeva, nyní Všenice, 83 let paní **Nina Žďárská** z Novin Českých, nyní Louny.

Přejeme vše nejlepší, hodně zdraví a štěstí.

Region PODOBOŘANY

V prosinci slaví 84. výročí **Jiří Kaufman** z Malované, dnes Podbořan. Všem uvedeným oslavencům i těm, kteří zde nejsou jmenovaní, srdečně gratulujeme a přejeme zdraví a štěstí.



NAŠE ŘADY OPUSTILI

Region Domažlice

Dne 26. listopadu nás navždy opustil ve věku nedožitých 86 let pan **Vladimír Ledvina** z Horšovského Týna. Dlouhá léta vykonával funkci předsedy regionu Domažlice.

S bolestí v srdci na něho vzpomínáme a děkujeme za jeho práci pro nás členy. Věnujte, prosím, tichou vzpomínku. Upřímnou soustrast celé rodině.

Region Moravskoslezský

Na jaře 2024 odešel náš dlouholetý člen od roku 2005, pan **Jiří Březinský** z Opavy ve věku 83 let. Upřímnou soustrast pozůstalým.

Region Teplice

Počátkem letošního léta nás ve věku 85 let navždy opustil velmi významný člen našeho regionu pan **Alexandr Roušal** z Teplic, rodák z Olšanky. Čest jeho památce.

Region Žatec

Dne 19. 10. 2024 zemřela ve věku 89 let paní **Jitka Chundelová**, pocházela z Volkova. Naposledy bytem Žatec. Dne 19. 10. 2024 zemřela ve věku 90 let paní **Ludmila Kalašová**, pocházela z Malinovsky. Naposledy bytem Opočno. Dne 25. 11. 2024 zemřela paní **Emílie Hasilová** ve věku 90 let. Pocházela z Novokrajeva, naposledy bytem Most. Upřímnou soustrast rodině.

Region Litoměřice

Dne 12. listopadu zemřela ve věku 85 let **Marie Chudobová** z Českého Boratína, posledně bytem Úštěk. Upřímnou soustrast rodině.

Region Tachov

Vzpomínáme nedožitě narozeniny, první a zároveň poslední setkání s panem **Oldřichem Stručkem** z Antonovky. Na podzim se rodina rozloučila s paní **Marií Roubalovou** též z Antonovky, oba žili v Tachově. Upřímnou soustrast rodinám a přátelům.

Region Chomutov

Dne 23. 9. 2024 zemřela ve věku 88 let paní **Daria Nedbálková** z Absolovců, naposledy bytem Mělník. Upřímnou soustrast rodině a všem pozůstalým.

Upozornění! Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha č. ú.: 252001907/0300 Československá obchodní banka a.s., Poštovní spořitelna, Roztylská 1, 225 95 Praha. Prosíme, abyste neupomínali zveřejnění dárců a darů, zveřejňujeme je až po obdržení účetního dokladu. Peněžní dary neposílejte na adresu šéfredaktora. Změny v evidenci členství, adres, přihlášky nových členů, ukončení členství a dotazy zasílejte zásadně na adresu Marie Nečasová, Podháječek 68/V, 471 24 Mimoň, tel: 728 351 726, e-mail: m.necasova@seznam.cz. Děkujeme.

Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel pro potřebu svých členů. Za obsahovou náplň odpovídají autoři příspěvků. Vychází jako občasník. Ve Zpravodaji jsou použity obrázky z fotobanky Canva. Číslo vydání 6/2024. Redaktorka: N. Chejnovská. Příspěvky nejsou honorované, nevyžádané rukopisy se nevracejí. Příspěvky zasílejte na e-mailovou adresu: zpravodajscvp@seznam.cz nebo na N. Chejnovská, Dlouhý Újezd 202, 34701 Tachov. Tiskne: MH Tisk, Bubenská 43, 170 00 Praha 7 Holešovice. Registrováno Ministerstvem kultury ČR pod ev. č.: MK ČR E 5901. Termín pro zaslání příspěvků do č. 1/2025 je 25. 1. 2025. www.scvp.eu. Toto číslo vyšlo 2. prosince 2024. Číslo 1/2025 vyjde v únoru.